
Ledenraadpleging Nationale Vereniging voor Fibromyalgie-patiënten

---

Maart, 2007

Auteur: Marianne Deiman in samenwerking met Prof. Dr. Rinie Geenen
Een samenwerking tussen F.E.S. en Universiteit Utrecht,
Faculteit Sociale Wetenschappen, Klinische & Gezondheidspsychologie

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Deel A. Vragen met betrekking tot de aandoening	4
Fibromyalgie	4
Klachten en andere aandoeningen	8
Verzekeringen	13
Werkomstandigheden	17
(Her)keuringen	23
Deel B. MOS Short- Form General Health Survey (SF-20)	27
Verschillen tussen respondenten met verschillende langdurige aandoeningen	41
Deel C. Onbegrip Vragenlijst Utrecht (OVU)	42
Deel D. Vragen met betrekking tot lidmaatschap F.E.S.	49
Deel E. Demografische gegevens	59
Referenties	63

Inleiding

Voor u ligt het rapport met de resultaten verkregen uit het schriftelijke vragenlijstonderzoek met als doel statistisch materiaal te verzamelen over en voor de leden van de F.E.S. dat kan dienen ter ondersteuning van het beleid van de vereniging. Bovendien is er aan deze vragenlijst een wetenschappelijk onderzoek gekoppeld dat onder andere inzicht wil verschaffen in het verband tussen het verrichten van werk en het lichamelijk en emotioneel functioneren bij mensen met fibromyalgie. Dit rapport toont alleen de rechte tellingen op de vragen, niet de analyses van het wetenschappelijk onderzoek.

Een percentage gelijk aan 10% van de leden kreeg een vragenlijst thuisgestuurd. Dit kwam neer op het precieze aantal van 1140 personen. De respons was redelijk hoog, 514 mensen (45%) hebben de vragenlijst ingevuld en teruggestuurd voor de vooraf genoemde deadline.

Dit rapport presenteert de constatering die op grond van de statistische gegevens gemaakt konden worden. De vragenlijst kan opgedeeld worden in 4 onderdelen (deel A. Vragen met betrekking tot de aandoening, Deel B. MOS Short-Form General Health Survey (SF-20), Deel C. Onbegrip Vragenlijst Utrecht (OVU), Deel D. Vragen met betrekking tot lidmaatschap F.E.S., Deel E. Demografische gegevens). De statistische gegevens zijn per vraag uitgewerkt. Tevens zijn er enkele extra analyses uitgevoerd om onder andere de resultaten te vergelijken met andere patiëntgroepen.

Het onderzoek is uitgevoerd door Marianne Deiman, masterstudente psychologie in samenwerking met Prof. Dr. Rinie Geenen, beiden verbonden aan Universiteit Utrecht, Faculteit Sociale Wetenschappen, disciplinegroep gezondheidspsychologie. Alle data zijn ingevoerd op het hoofdkantoor van F.E.S. met behulp van Renée Bongers. De vragen zijn bedacht in samenwerking met het bestuur van F.E.S. Onderdeel A, D en E bevatten vragen die al eerder door F.E.S. zijn samengesteld en nu zijn aangepast en een aantal nieuwe vragen. De overige onderdelen zijn al bestaande vragenlijsten.

Marianne Deiman, maart 2007

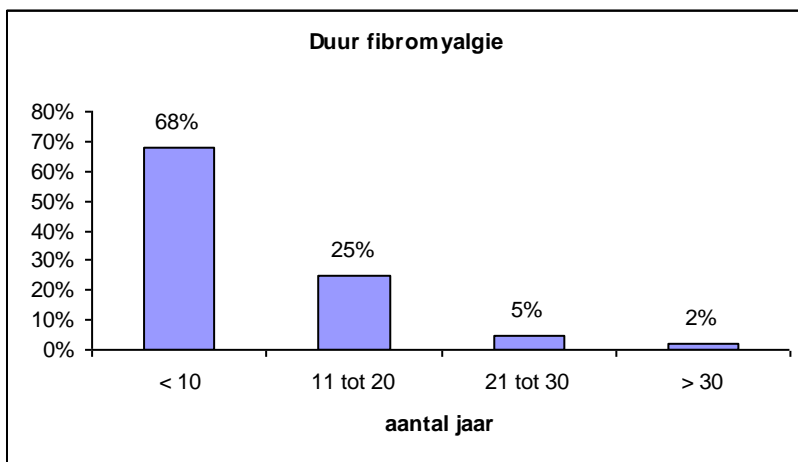
Deel A. Zelf samengestelde vragen met betrekking tot de aandoening

Fibromyalgie

1. Hoe lang weet u dat u fibromyalgie heeft?

Duur fibromyalgie (N=502)

minder dan 10 jaar	68% (343)
11 tot 20 jaar	25% (125)
21 tot 30 jaar	5% (25)
meer dan 30 jaar	2% (9)

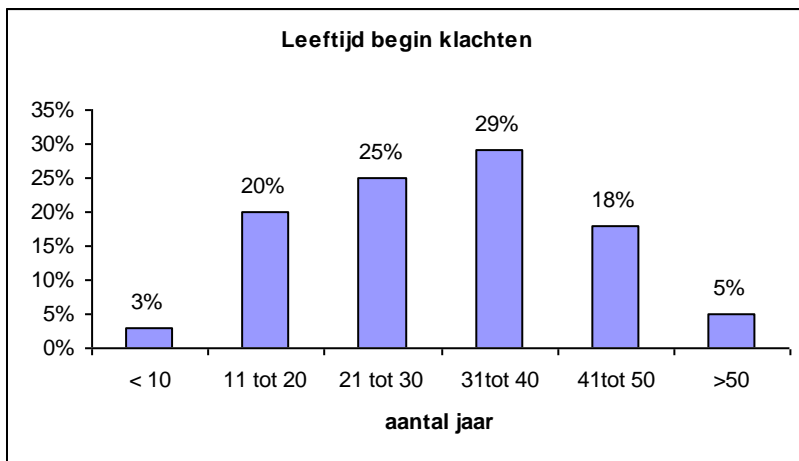

De meeste respondenten (68%) weten minder dan 10 jaar dat ze fibromyalgie hebben. De gemiddelde duur is ongeveer 10 jaar.

2. Hoe oud was u toen u voor het eerst met uw klachten bij de dokter kwam?

Leeftijd begin klachten (N=496)

jonger dan 10 jaar	3% (14)
11 tot 20 jaar	20% (101)
21 tot 30 jaar	25% (126)
31 tot 40 jaar	29% (144)
41 tot 50 jaar	18% (87)
50 tot 60 jaar	5% (24)

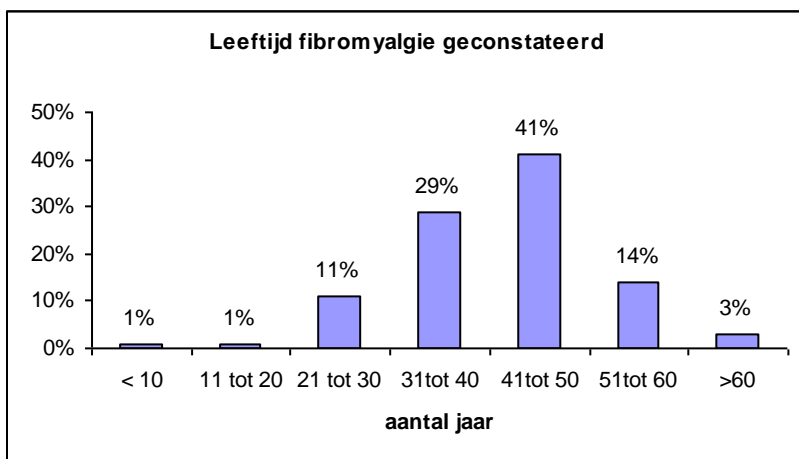

Meer dan de helft (54%) van de respondenten was tussen de 21 en 40 jaar toen hun klachten begonnen. Gemiddeld was men ongeveer 32 jaar toen men met klachten bij de dokter kwam.

3. Hoe oud was u toen fibromyalgie bij u werd geconstateerd?

Leeftijd fibromyalgie geconstateerd (N=503)

jonger dan 10 jaar	1% (6)
11 tot 20 jaar	1% (5)
21 tot 30 jaar	11% (57)
31 tot 40 jaar	29% (145)
41 tot 50 jaar	41% (203)
50 tot 60 jaar	14% (70)
ouder dan 60 jaar	3% (17)

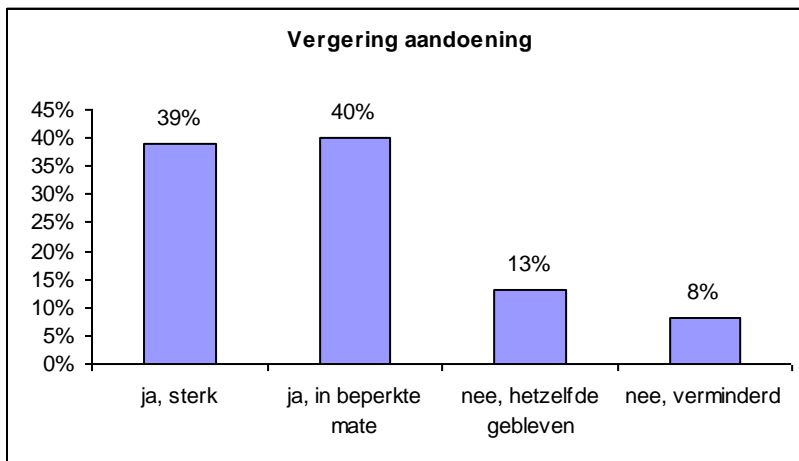

Het grootste percentage (41%) was tussen de 41 en 50 jaar oud toen fibromyalgie werd geconstateerd. Gemiddeld was men ongeveer 42 jaar toen de diagnose fibromyalgie werd vastgesteld.

4. Is de aandoening sindsdien verergerd?

Vergering aandoening (N=502)

ja, sterk	39% (195)
ja, in beperkte mate	40% (202)
nee, hetzelfde gebleven	13% (67)
nee, verminderd	8% (38)

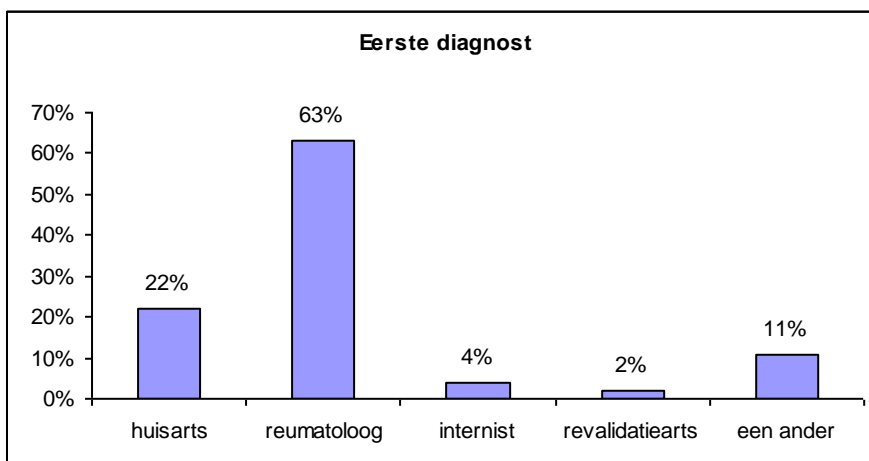

Bij de meeste respondenten zijn de klachten verergerd (79%). Bij 40% is dat in beperkte mate en bij 39% is de aandoening sterk verergerd.

5. Wie stelde als eerste de diagnose? Één antwoord mogelijk.

Eerste diagnost (N=499)

huisarts	22% (110)
reumatoloog	63% (316)
internist	4% (7)
revalidatiearts	2% (11)
een ander	11% (55)

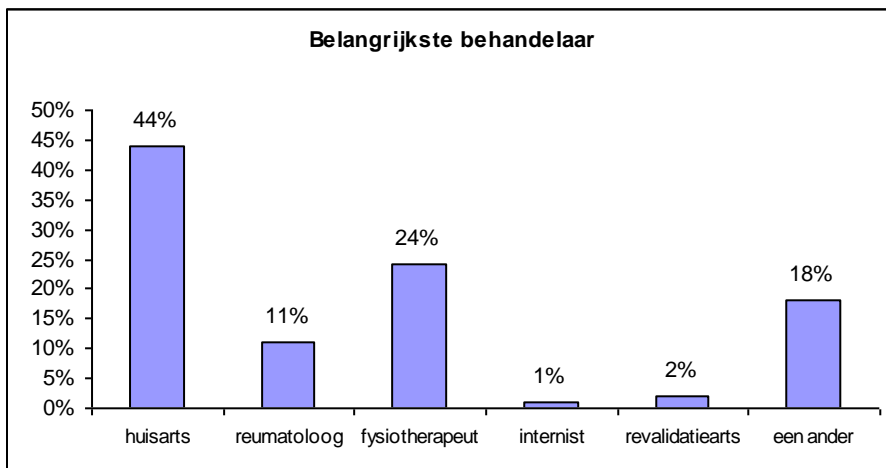

Bij de meeste respondenten (63%) stelde de reumatoloog als eerste de diagnose fibromyalgie.

6. Wie is momenteel uw belangrijkste behandelaar voor fibromyalgie? Één antwoord mogelijk.

Belangrijkste behandelaar (N=459)

huisarts	44% (202)
reumatoloog	11% (51)
fysiotherapeut	24% (109)
internist	1% (4)
revalidatiearts	2% (9)
een ander	18% (84)

Het grootste percentage (44%) heeft de huisarts als belangrijkste behandelaar voor fibromyalgie.

Klachten en andere aandoeningen

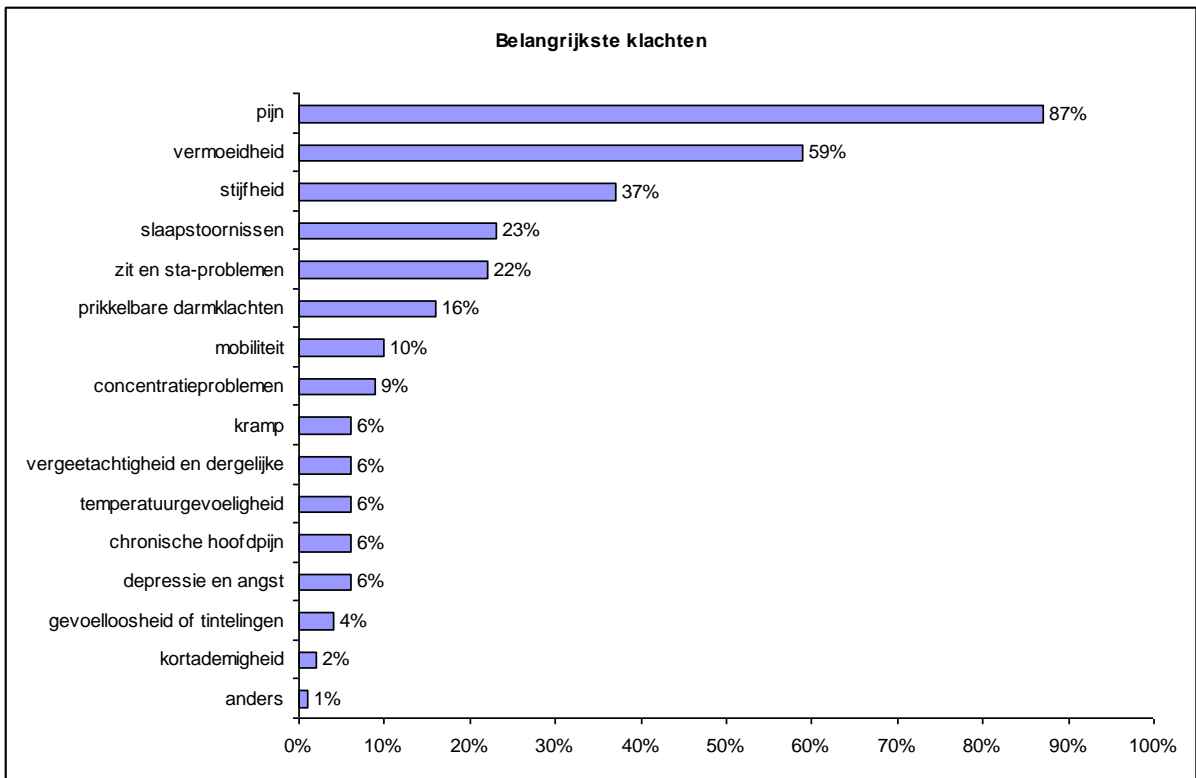
7. Wat zijn uw drie belangrijkste klachten?

Deze vraag is alleen geanalyseerd voor respondenten die drie antwoorden hebben gegeven. In de onderstaande tabel en figuur zijn deze drie belangrijkste klachten samengevoegd.

Belangrijkste klachten (N=447)

pijn	87% (391)
vermoeidheid	59% (262)
stijfheid	37% (166)
slaapstoornissen	23% (104)
zit en sta-problemen	22% (98)
prikkelbare darmklachten	16% (70)
mobiliteit	10% (44)
concentratieproblemen	9% (38)
kramp	6% (28)
vergeetachtigheid en dergelijke	6% (28)
temperatuurgevoeligheid	6% (25)
chronische hoofdpijn	6% (25)
depressie en angst	6% (25)
gevoelloosheid of tintelingen	4% (19)
kortademigheid	2% (8)
anders	1% (6)

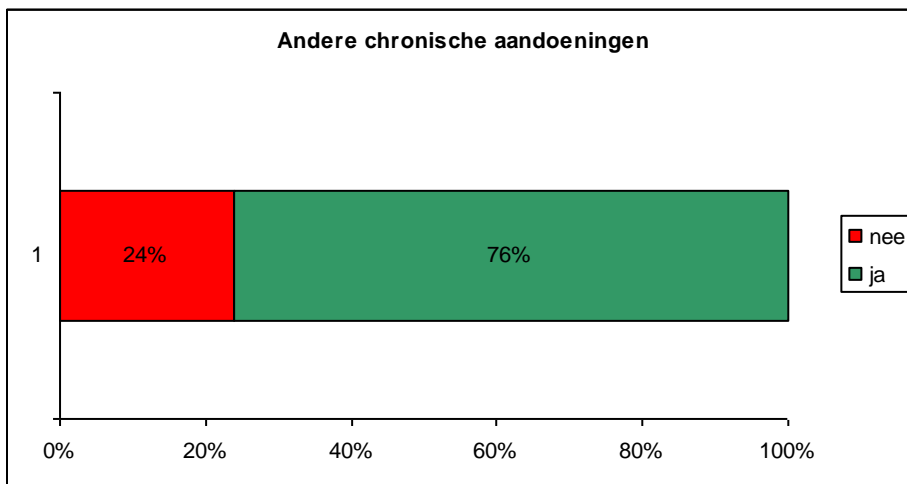

In het figuur staat het hoogste percentage bovenaan en het laagste percentage onderaan. Pijn is de klacht met het grootste percentage (87%), gevolgd door vermoeidheid (59%).

8. Heeft u naast fibromyalgie nog een andere chronische aandoening(en)?

Andere chronische aandoeningen (N=504)

ja	76% (384)
nee	24% (120)

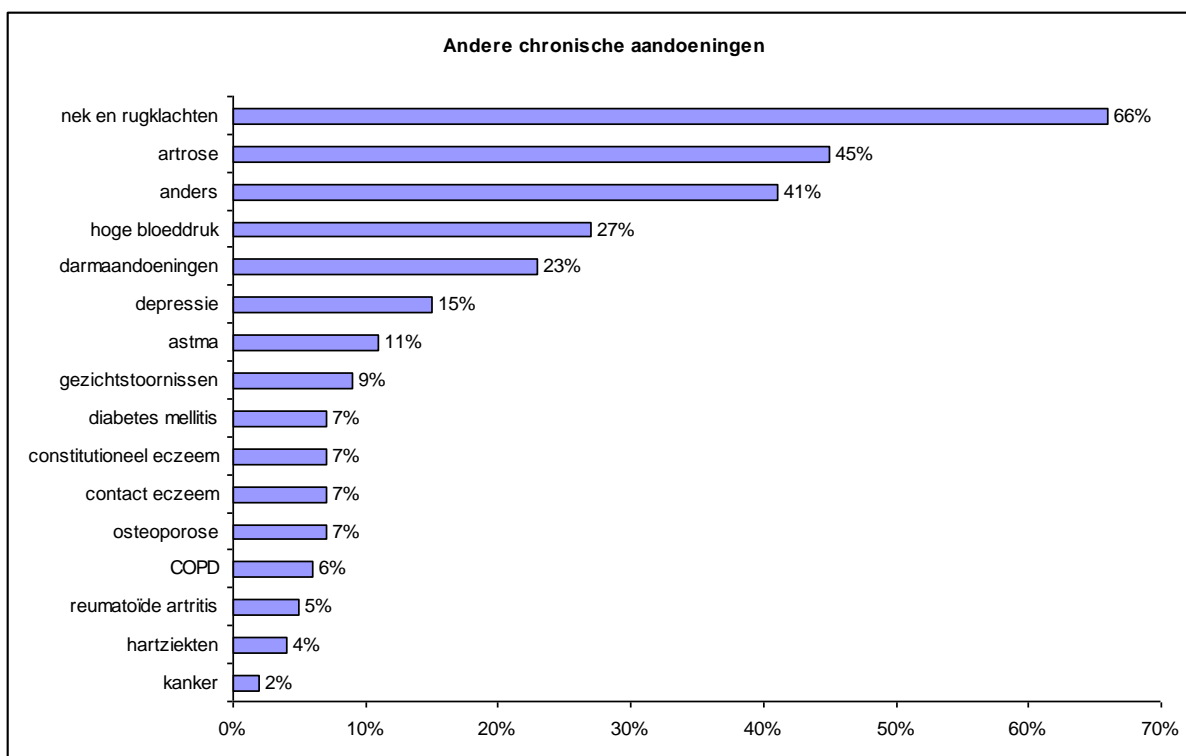
De meeste respondenten (76%) hebben naast fibromyalgie nog (een) andere chronische aandoening(en).

9. Welke chronische aandoening(en) heeft u? Meerdere antwoorden mogelijk.

Omdat er op deze vraag meerdere antwoorden gegeven konden worden zijn in de onderstaande tabel en figuur de andere chronische aandoeningen die de respondenten naast fibromyalgie hebben samengevoegd. Deze vraag is alleen beantwoord door respondenten die bij vraag 8 hebben aangegeven naast fibromyalgie nog een andere aandoening te hebben.

Andere chronische aandoeningen (N=388)

nek en rugklachten	66% (255)
artrose	45% (175)
anders	41% (158)
hoge bloeddruk	27% (106)
darmaandoeningen	23% (91)
depressie	15% (59)
astma	11% (44)
gezichtstoornissen	9% (34)
diabetes mellitis	7% (28)
constitutioneel eczeem	7% (27)
contact eczeem	7% (26)
osteoporose	7% (26)
COPD	6% (24)
reumatoïde artritis	5% (21)
hartziekten	4% (17)
kanker	2% (6)
epilepsie	1% (3)
multiple sclerose	0% (1)
beroerte	0% (1)

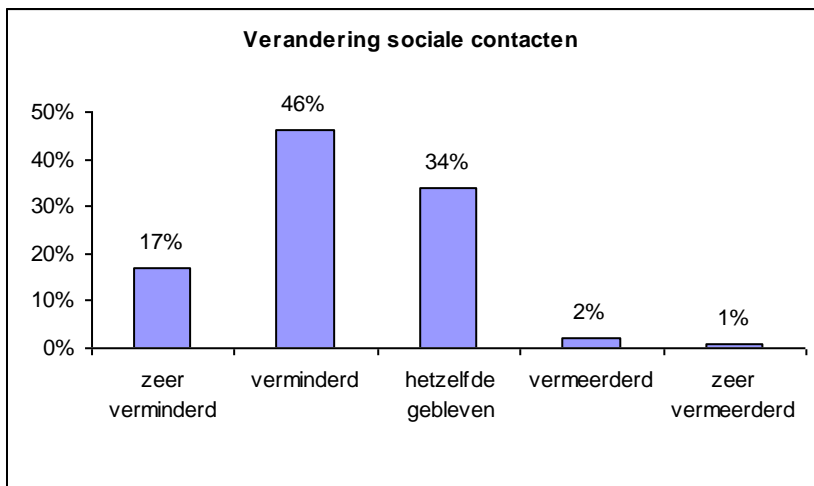

In het figuur staat het hoogste percentage bovenaan en het laagste percentage onderaan. Nek en rugklachten is de categorie die het meest geantwoord is (66%). De vraag blijft echter of hierbij gesteld kan worden dat het een andere aandoening dan fibromyalgie betreft. Dit gezien het feit dat nek en rugklachten symptomen van fibromyalgie kunnen zijn. Bijna de helft van de respondenten (45%) heeft artrose.

10. Heeft fibromyalgie uw sociale contacten veranderd?

Verandering sociale contacten (N=509)

zeer verminderd	17% (86)
verminderd	46% (235)
hetzelfde gebleven	34% (175)
vermeerderd	2% (11)
zeer vermeerderd	1% (2)

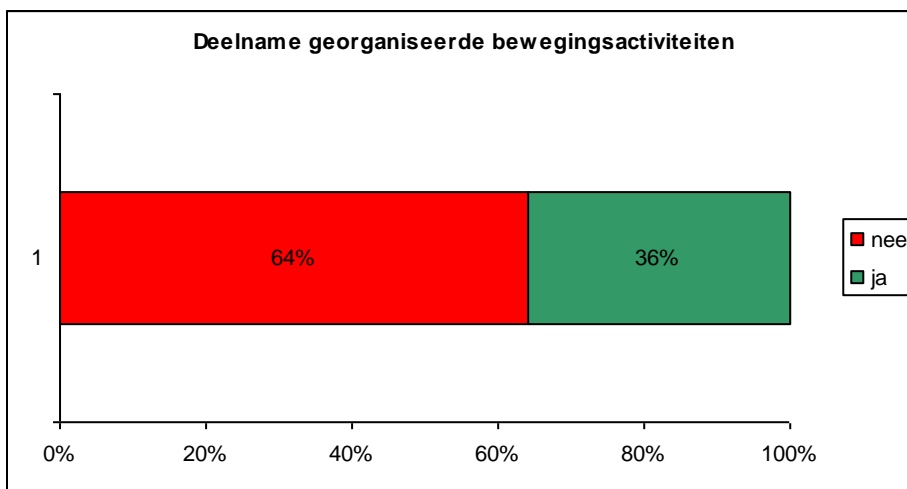

Een groot percentage (63%) van de respondenten geeft aan dat er sprake is van een vermindering in sociale contacten. Bij slechts 3% is sprake van een vermeerdering van sociale contacten.

11. Neemt u wel eens deel aan georganiseerde bewegingsactiviteiten?

Deelname georganiseerde bewegingsactiviteiten (N=504)

ja	36% (181)
nee	64% (323)

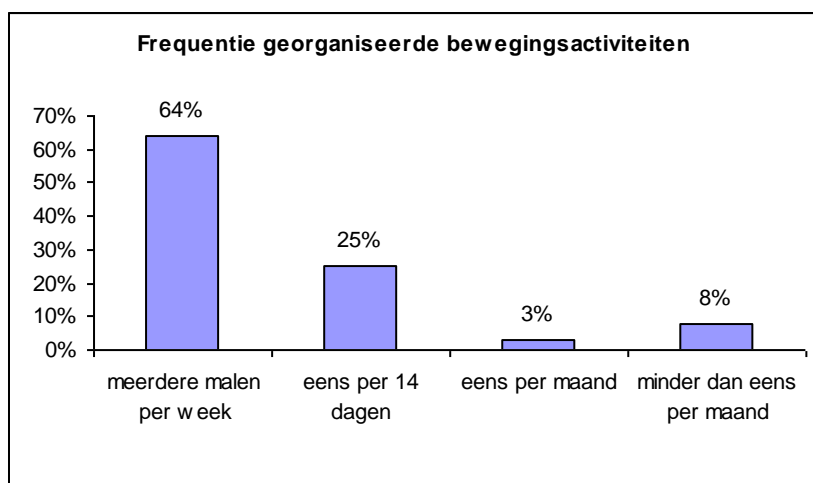

Het merendeel (64%) van de respondenten neemt niet deel aan georganiseerde bewegingsactiviteiten.

12. Hoe vaak neemt u deel aan georganiseerde bewegingsactiviteiten?

Frequentie deelname georganiseerde bewegingsactiviteiten (N=151)

meerdere malen per week	64% (96)
eens per 14 dagen	25% (38)
eens per maand	3% (5)
minder dan eens per maand	8% (12)

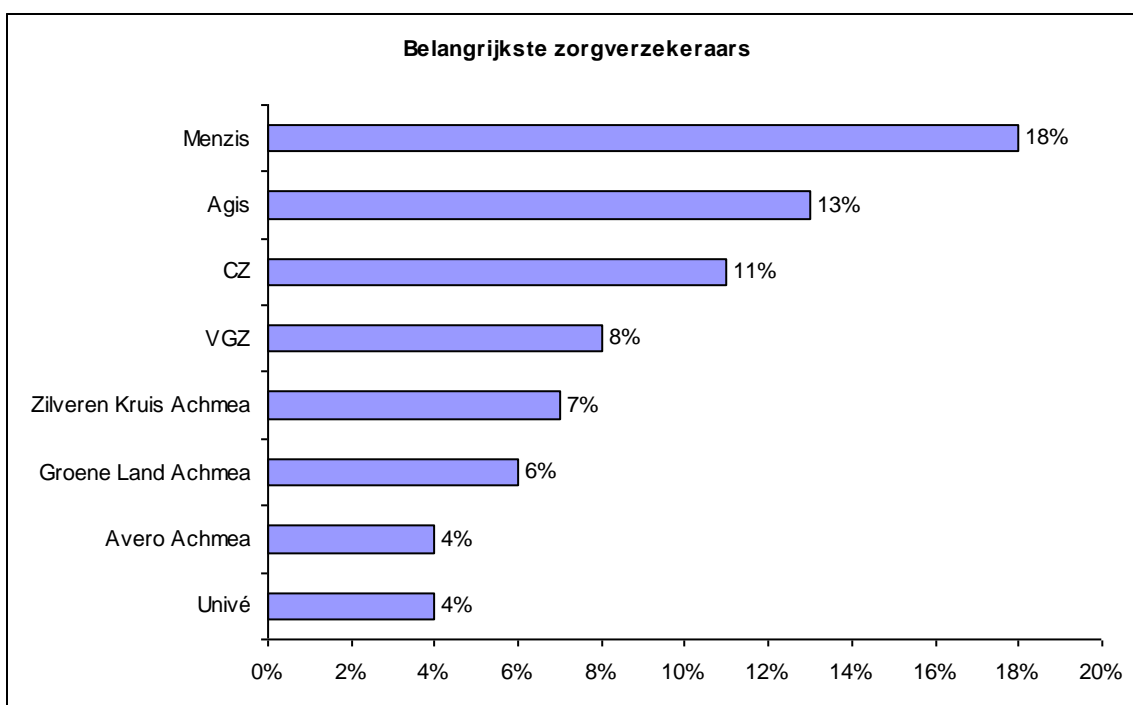
Van het aantal respondenten dat zegt deel te nemen aan georganiseerde bewegingsactiviteiten doet het merendeel (64%) dat meerdere malen per week. Bij deze vragen mistte echter de antwoordcategorie '1 maal per week', waardoor de resultaten een iets vertekend beeld kunnen laten zien. Ook is het mogelijk een verklaring voor het aantal missende waarden.

Verzekeringen

13. Bij welke zorgverzekeraar bent u momenteel verzekerd?

Zorgverzekeraar momenteel (N=506)

Achmea	1% (6)	Confior	0% (1)	FBTO	1% (4)	IZZ	2% (9)	Salland	1% (3)	VPZ	0% (2)
Aegon	0% (1)	CZ	11% (53)	Fortis	0% (1)	Menzis	18% (92)	SR	0% (1)	Zilveren Kruis Achmea	7% (36)
Aevitae	1% (3)	De Amersfoortse	0% (2)	Geové	0% (1)	Nationale Nederlanden	0% (2)	Stad Rotterdam	0% (2)	Zorg en Zekerheid	3% (13)
Agis	13% (64)	De Friesland	3% (16)	Groene Land Achmea	6% (31)	OHRA	3% (15)	Trias	2% (10)		
Anderzorg	0% (1)	Delta Lloyd	0% (2)	IAK	1% (3)	ONVZ	2% (7)	Turien en Co	0% (1)		
Avero Achmea	4% (18)	DSW	2% (8)	Interpolis	0% (2)	OZ	3% (12)	Univé	4% (21)		
Azivo	1% (3)	DVZ	0% (2)	IZA	3% (17)	Pro Life	0% (1)	VGZ	8% (40)		

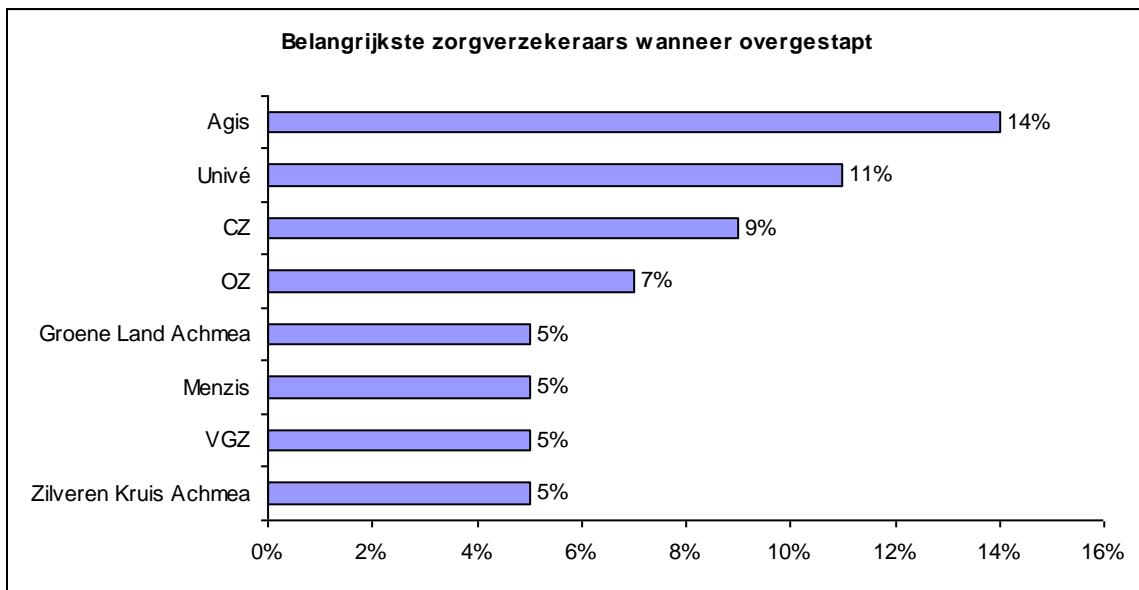

In het figuur staat het hoogste percentage bovenaan en het laagste percentage onderaan. De zorgverzekeraars die 4% of vaker voorkomen zijn weergegeven. Het grootste percentage (18%) van de respondenten is verzekerd bij Menzis.

14. Bent u ten gevolge van de wijzigingen in het zorgstelsel overgestapt naar een andere zorgverzekeraar?

Overgestapt zorgverzekeraar (N=508 – 391)

Achmea	2% (2)	Azivo	1%(1)	FBTO	3% (4)	Menzis	5% (6)	Trias	2% (2)
Aegon	1%(1)	Confior	1%(1)	Geové	3% (3)	Nationale Nederlanden	1%(1)	Univé	11% (13)
Agis	14% (17)	CZ	9% (11)	Groene Land Achmea	5% (7)	OHRA	3% (3)	VGZ	5% (7)
Amicon	3% (3)	Delta Lloyd	2% (2)	IZA	3% (4)	OZ	7% (8)	Zilveren Kruis Achmea	5% (7)
Anova	1%(1)	DGVP	3% (3)	IZR	1%(1)	PWZ Achmea	1%(1)	Zorg en Zekerheid	3% (3)
Avero Achmea	1%(1)	DSW	1%(1)	IZZ	2% (2)	Stad Rotterdam	1%(1)		

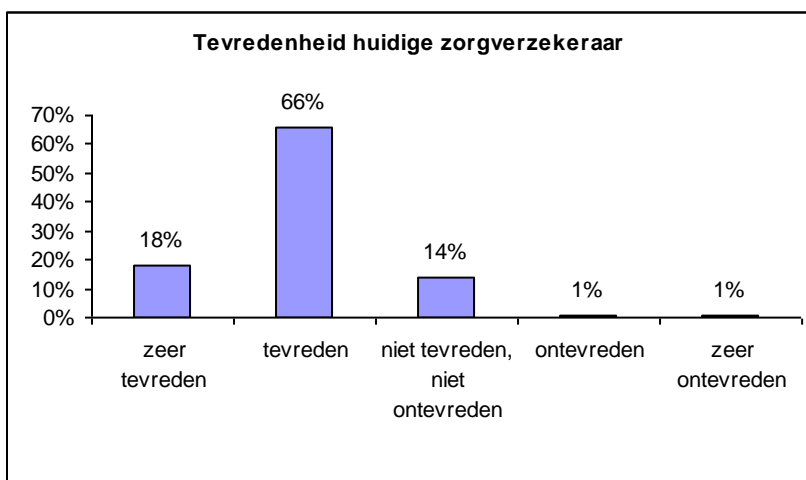

In het figuur staat het hoogste percentage bovenaan en het laagste percentage onderaan. De meerderheid (N= 391) is niet overgestapt naar een andere zorgverzekeraar. De tabel en het figuur geven de percentages weer van nieuwe zorgverzekeraars behorende bij de respondenten die wel zijn overgestapt. Ook hier zijn in het figuur de belangrijkste zorgverzekeraars weergegeven. Het grootste percentage (14%) is overgestapt naar Agis.

15. Hoe tevreden bent u met uw huidige zorgverzekeraar?

Tevredenheid huidige zorgverzekeraar (N=505)

zeer tevreden	18% (92)
tevreden	66% (335)
niet tevreden, niet ontevreden	14% (72)
ontevreden	1% (3)
zeer ontevreden	1% (3)

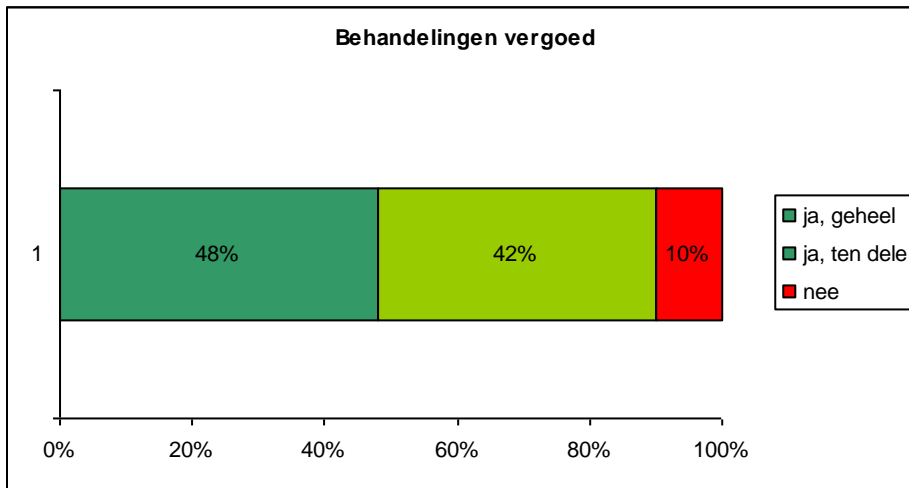

Een meerderheid (84%) van de respondenten is tevreden met de huidige zorgverzekeraar.

16. Worden de behandelingen die u ondergaat voor uw fibromyalgie vergoed door uw zorgverzekeraar?

Behandelingen vergoed door zorgverzekeraar (N=472)

ja, geheel	48% (225)
ja, ten dele	42% (199)
nee	10% (48)

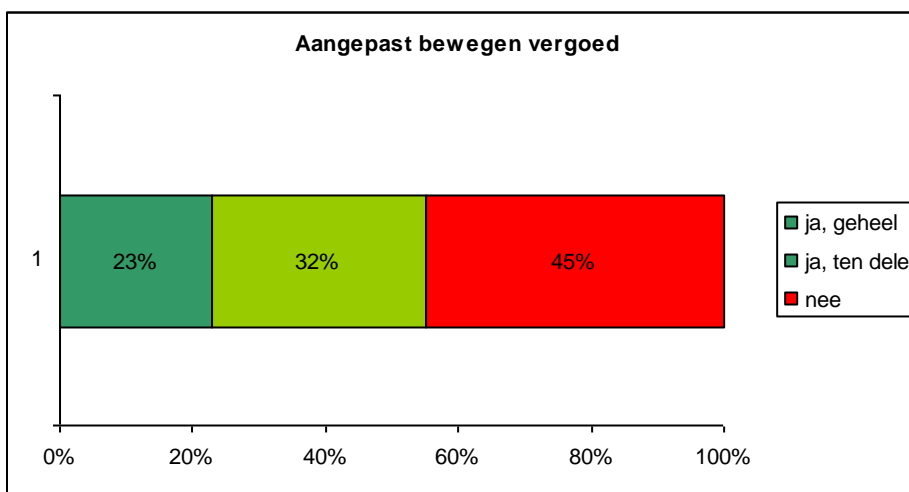

In de meeste gevallen (90%) wordt de behandeling vergoed. In iets meer dan de helft daarvan (48%) wordt de behandeling zelfs geheel vergoed.

17. Worden de kosten van *aangepast bewegen* vergoed door uw zorgverzekeraar?

Aangepast bewegen vergoed door zorgverzekeraar (N=385)

ja, geheel	23% (90)
ja, ten dele	32% (122)
nee	45% (173)

55% van de respondenten krijgt aangepast bewegen vergoed. 32% daarvan krijgt de behandeling ten dele vergoed en 23% geheel. Deze vraag is door relatief weinig respondenten beantwoord. Diverse respondenten die niet aangepast bewegen hebben deze vraag overgeslagen. Sommige respondenten hebben aangegeven dat ze niet wisten of hun zorgverzekeraar aangepast bewegen vergoedt.

Werkomstandigheden

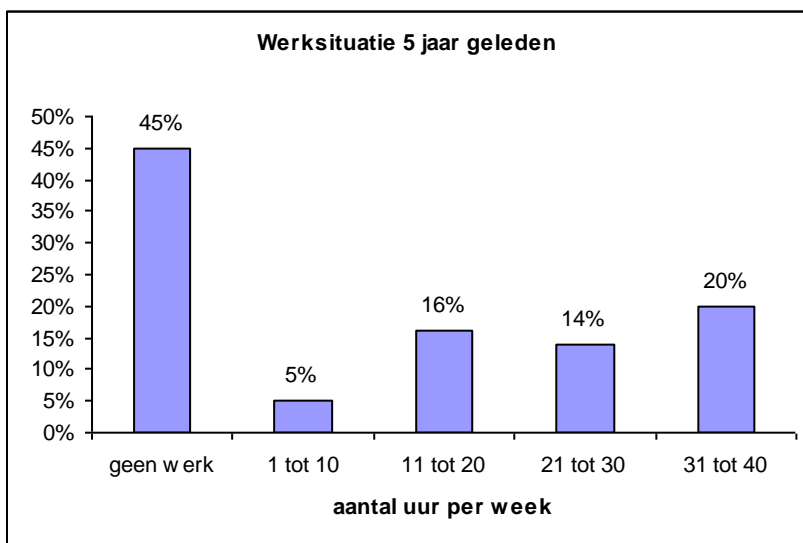
Deze vragen zijn alleen geanalyseerd voor mensen onder de 60 jaar, omdat deze groep een arbeidzame leeftijd heeft.

18 en 19. Wat was 5 jaar geleden uw werksituatie?

Vraag 18 en 19 zijn samengevoegd om een completer beeld te krijgen hoeveel men 5 jaar geleden betaald werkte.

Aantal uur betaald werk 5 jaar geleden (N=397)

geen werk	45% (177)
1 tot 10 uur	5% (21)
11 tot 20 uur	16% (65)
21 tot 30 uur	14% (55)
31 tot 40 uur	20% (79)

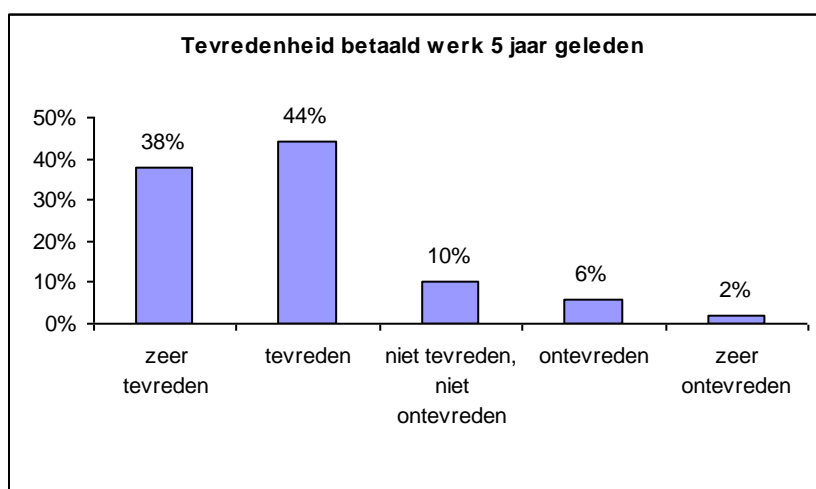

Iets minder dan de helft (45%) had 5 jaar geleden geen betaalde baan. Iets meer dan de helft werkte part-time of full-time.

20. Hoe tevreden was u met uw toenmalige werk?

Tevredenheid betaald werk 5 jaar geleden (N=222)

zeer tevreden	38% (85)
tevreden	44% (97)
niet tevreden, niet ontevreden	10% (22)
ontevreden	6% (14)
zeer ontevreden	2% (4)

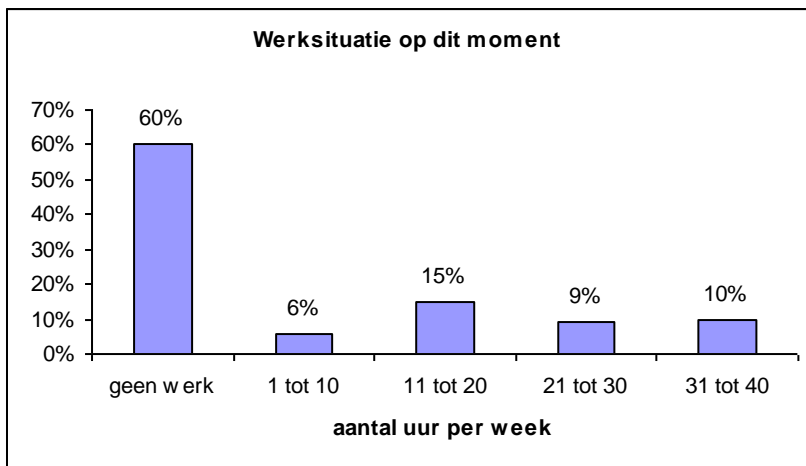
Deze vraag is alleen beantwoord door respondenten die 5 jaar geleden werkten. Het grootste percentage van de respondenten (82%) was tevreden met hun betaalde baan.

21 en 22. Wat is op dit moment uw werksituatie?

Vraag 21 en 22 zijn samengevoegd om een completer beeld te krijgen hoeveel men betaald werkt.

Aantal uur betaald (N=403)

geen werk	60% (243)
1 tot 10 uur	6% (25)
11 tot 20 uur	15% (61)
21 tot 30 uur	9% (36)
31 tot 40 uur	10% (38)

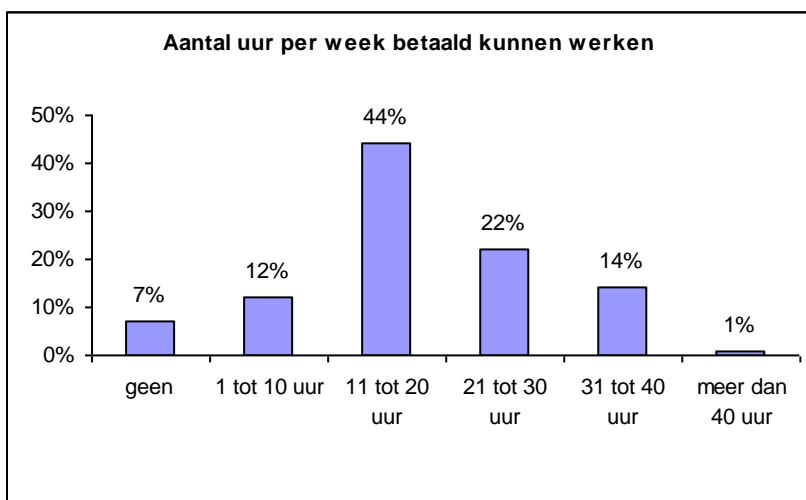

Meer dan de helft van de respondenten (60%) heeft momenteel geen betaalde baan. Dit percentage is 15% hoger in vergelijking tot 5 jaar geleden (zie vraag 18 en 19 samengevoegd).

23. Hoeveel uur per week vindt u zelf dat u momenteel betaald kunt werken?

Aantal uur per week betaald kunnen werken (N=167)

geen	7% (11)
1 tot 10 uur	12% (20)
11 tot 20 uur	44% (73)
21 tot 30 uur	22% (37)
31 tot 40 uur	14% (24)
meer dan 40 uur	1% (2)

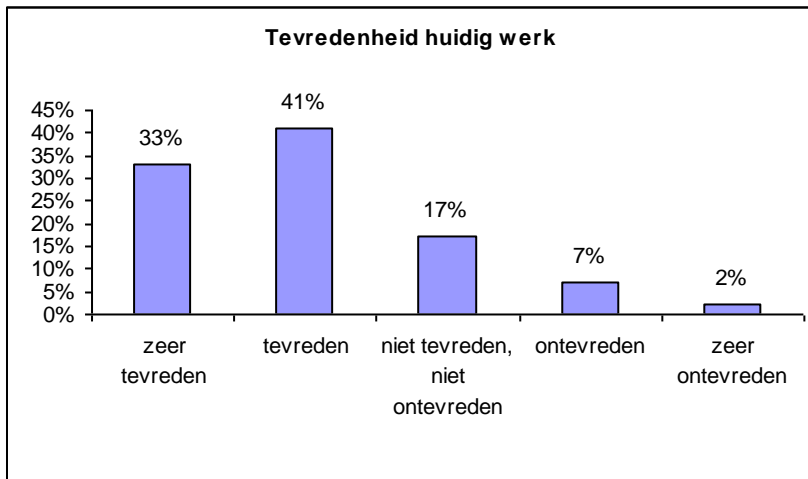

Het grootste percentage (44%) geeft aan tussen de 11 en 20 uur per week te kunnen werken. Deze vraag werd alleen ingevuld door respondenten die werken. Er is geen informatie beschikbaar over respondenten die niet werken.

24. Hoe tevreden bent u met uw huidige werk?

Tevredenheid betaald werk momenteel (N=173)

zeer tevreden	33% (57)
tevreden	41% (72)
niet tevreden, niet ontevreden	17% (29)
ontevreden	7% (12)
zeer ontevreden	2% (3)

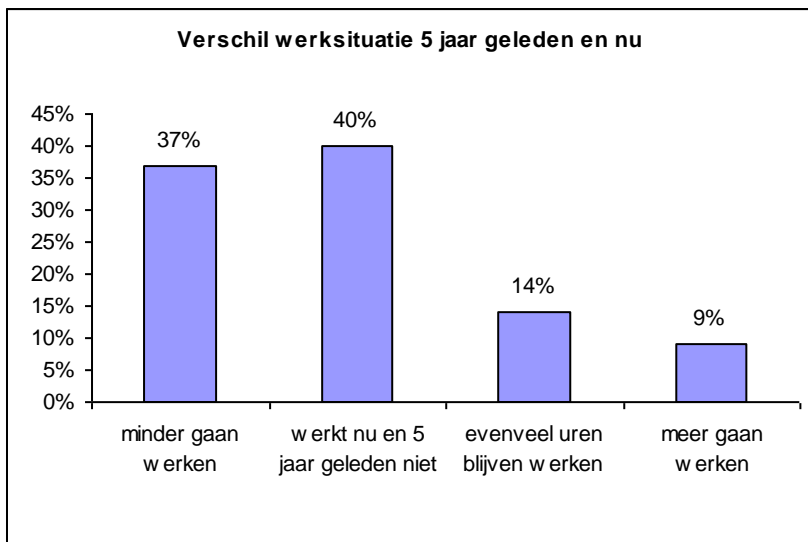
Een groot deel (74%) van de werkende respondenten is tevreden met de huidige betaalde baan.

Verschil in werk.

Om te onderzoeken of er een verschil bestaat tussen het aantal uur dat men 5 jaar geleden werkte en dat men momenteel werkt, zijn er verschilcores berekend.

Verschil betaald werk 5 jaar geleden en momenteel (N=397)

minder gaan werken	37% (147)
werkt nu niet en 5 jaar geleden niet	40% (158)
evenveel uren blijven werken	14% (56)
meer gaan werken	9% (36)

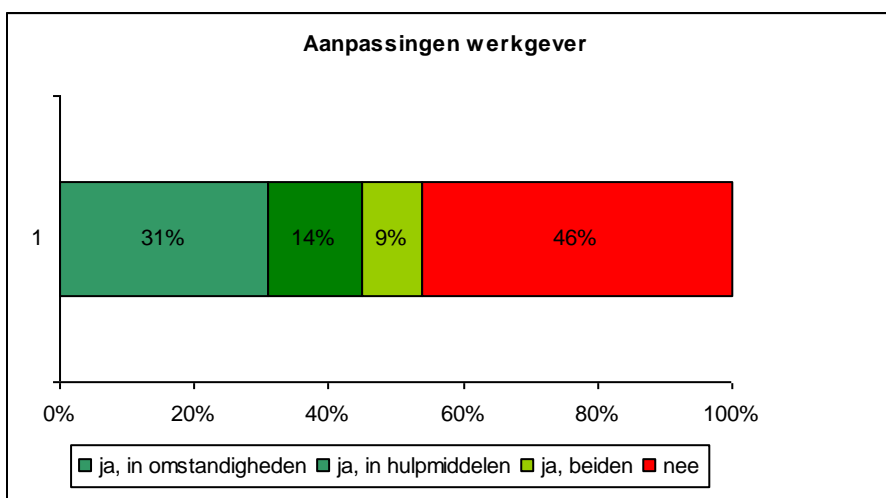
De twee grootste groepen bestaan uit mensen die momenteel niet werkzaam zijn. Een percentage van 40% werkt nu niet en werkte 5 jaar geleden ook niet en een percentage van 37% is minder gaan werken ten opzichte van 5 jaar geleden.

25. Heeft u werkgever eventuele werkaanpassingen voor u doorgevoerd?

Op deze vraag kon men 2 antwoorden geven als de werkgever zowel in omstandigheden als in hulpmiddelen werkaanpassingen heeft doorgevoerd. Deze twee antwoorden zijn samengevoegd en vormen de categorie 'ja, beiden'.

Aanpassingen werkgever (N=163)

ja, in omstandigheden	31% (51)
ja, in hulpmiddelen	14% (23)
ja, beiden	9% (15)
nee	46% (74)

Bij meer dan de helft (54%) van de respondenten heeft de werkgever werkaanpassingen doorgevoerd. Bij 31% is dat gebeurd met betrekking tot omstandigheden, bij 14% met betrekking tot hulpmiddelen en bij 9% is dat gebeurd met betrekking tot zowel omstandigheden als hulpmiddelen.

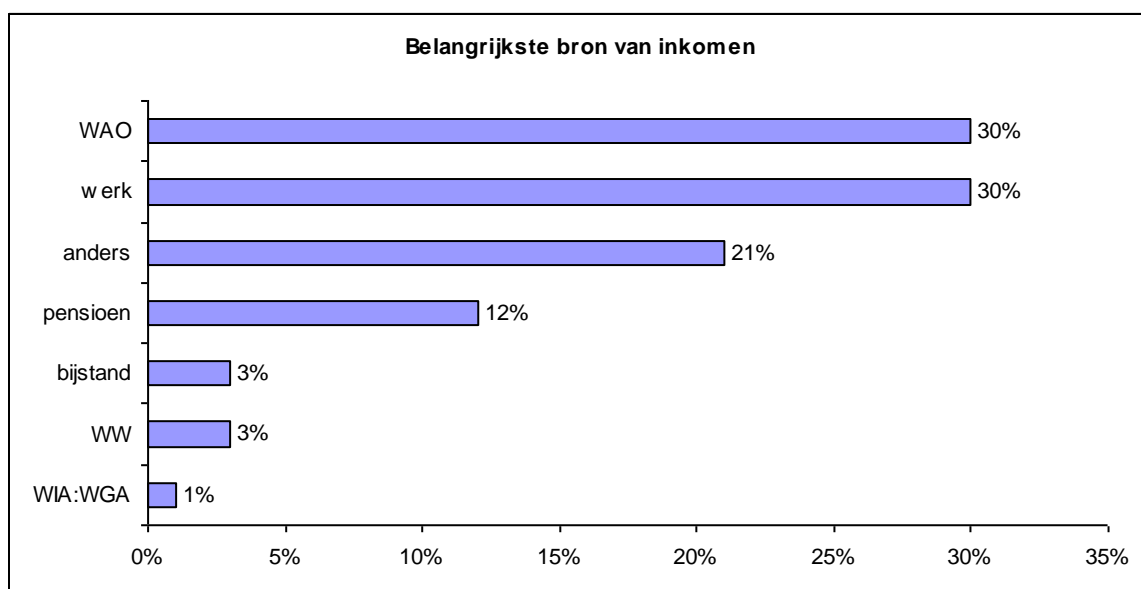
26. Wat is op dit moment uw belangrijkste bron van inkomen? Één antwoord mogelijk.

Deze vraag is geanalyseerd voor alle respondenten.

Belangrijkste bron inkomen (N=459)

werk	30% (138)
WAO	30% (136)
WIA:WGA	1% (7)
WW	3% (13)
bijstand	3% (12)
pensioen	12% (55)
anders*	21% (98)

* veel respondenten (N=65) gaven aan inkomen partner als belangrijkste bron van inkomen te hebben

In het figuur staat het hoogste percentage bovenaan en het laagste percentage onderaan. WAO (30%) en werk (30%) zijn even vaak geantwoord, dat betekent dat werk of WAO voor de meeste respondenten de belangrijkste bron van inkomsten is. Helaas bestond er geen categorie 'inkomen partner'. Wel kon dit worden aangegeven bij de categorie 'anders'. Onder de categorie pensioen vallen ook de mensen die een AOW hebben.

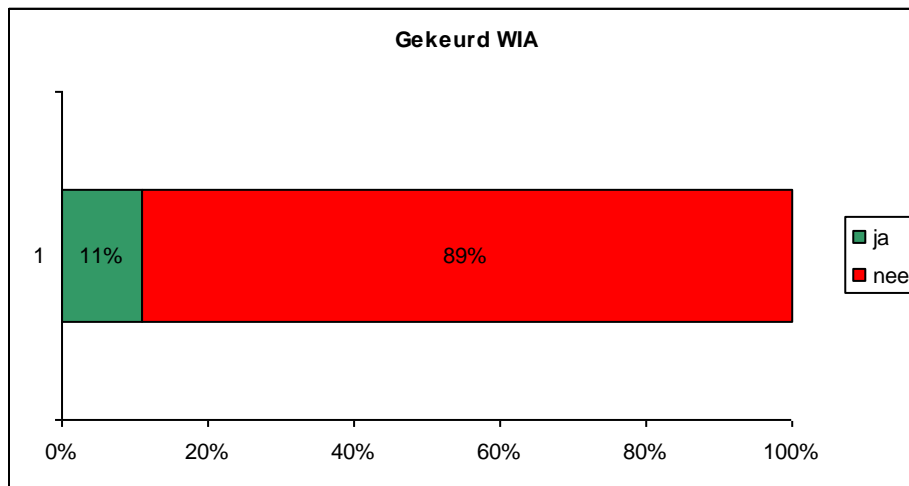
(Her)keuringen

Ook deze vragen zijn alleen geanalyseerd voor respondenten jonger dan 60 jaar.

27. Bent u onlangs gekeurd of herkeurd voor de WIA?

Gekeurd WIA (N=386)

ja	11% (41)
nee	89% (345)

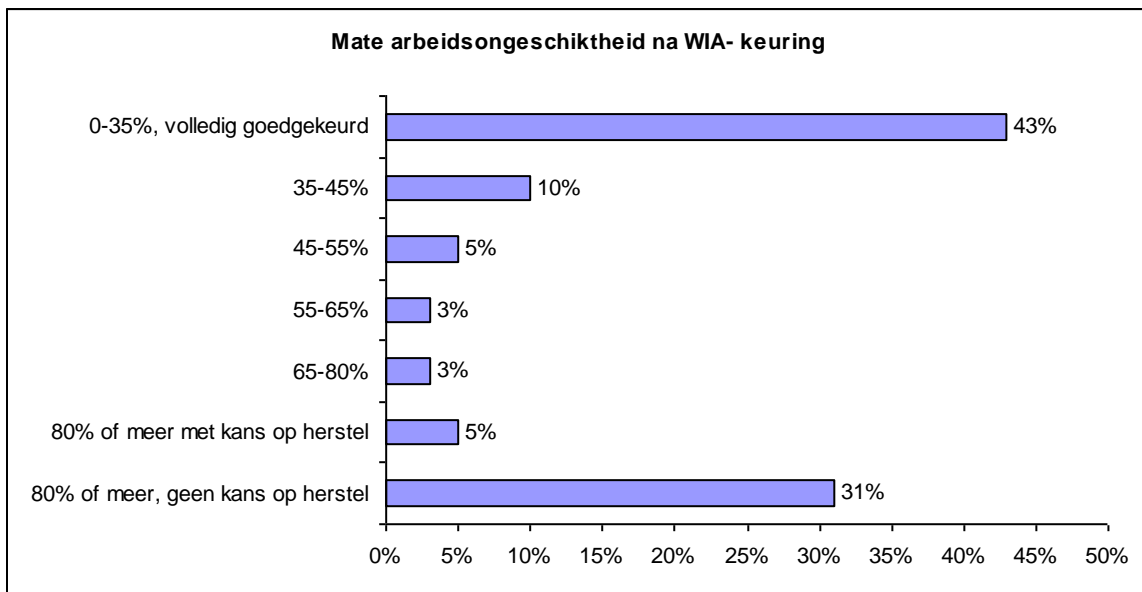

Van de respondenten jonger dan 60 jaar is het merendeel (89%) niet gekeurd voor de WIA.

28. Wat was u mate van ongeschiktheid na de keuring?

Gekeurd WIA (N=39)

0-35%, volledig goedgekeurd	43% (17)
35-45%	10% (4)
45-55%	5% (2)
55-65%	3% (1)
65-80%	3% (1)
80% of meer met kans op herstel	5% (2)
80% of meer, geen kans op herstel	31% (12)

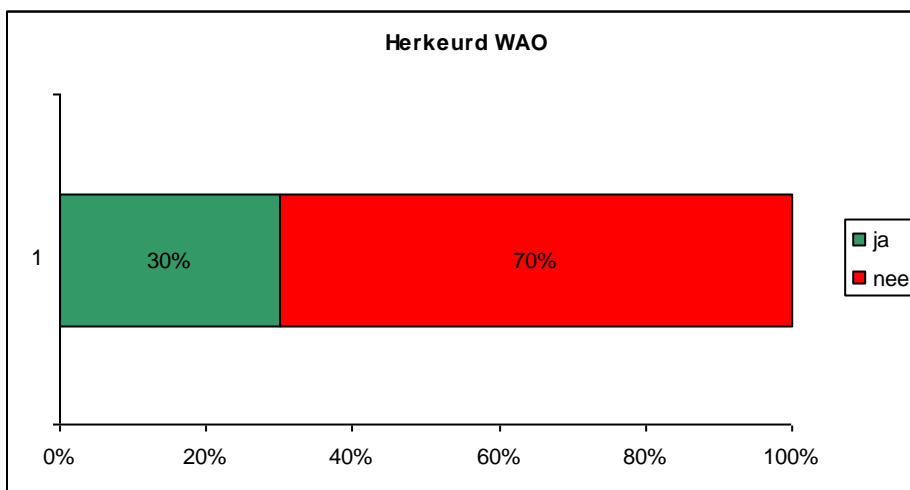

Er is hier sprake van twee uiterste scores. Een percentage van 43% van de respondenten die gekeurd zijn voor de WIA, is goedgekeurd. En een percentage gelijk aan 31% is voor 80% of meer arbeidsongeschikt zonder kans op herstel. 26% valt in een tussencategorie.

29. Bent u herkeurd voor de WAO?

Hekeurd WAO (N=360)

ja	30% (109)
nee	70% (251)

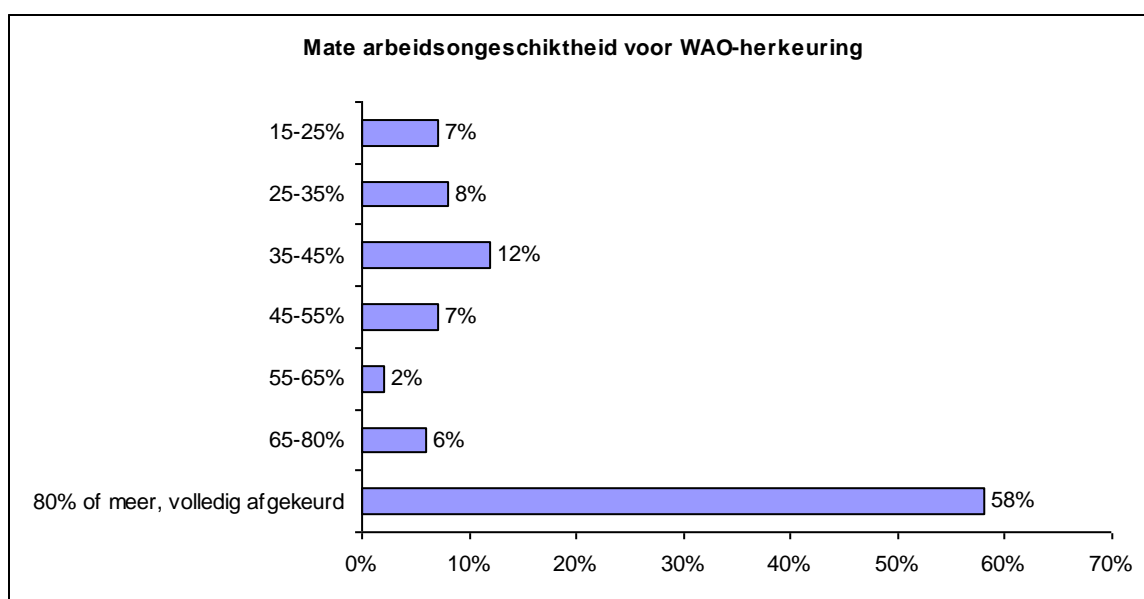
Het merendeel (70%) van de respondenten is niet herkeurd voor de WAO. Wel zijn er meer mensen herkeurd voor de WAO dan gekeurd voor de WIA (zie vraag 27).

30. Wat was uw mate van arbeidsongeschiktheid voor de herkeuring?

Arbeitsongeschikt voor WAO herkeuring (N=109)

15-25%	7% (8)
25-35%	8% (9)
35-45%	12% (13)
45-55%	7% (8)
55-65%	2% (2)
65-80%	6% (6)
80% of meer, volledig afgekeurd	58% (63)

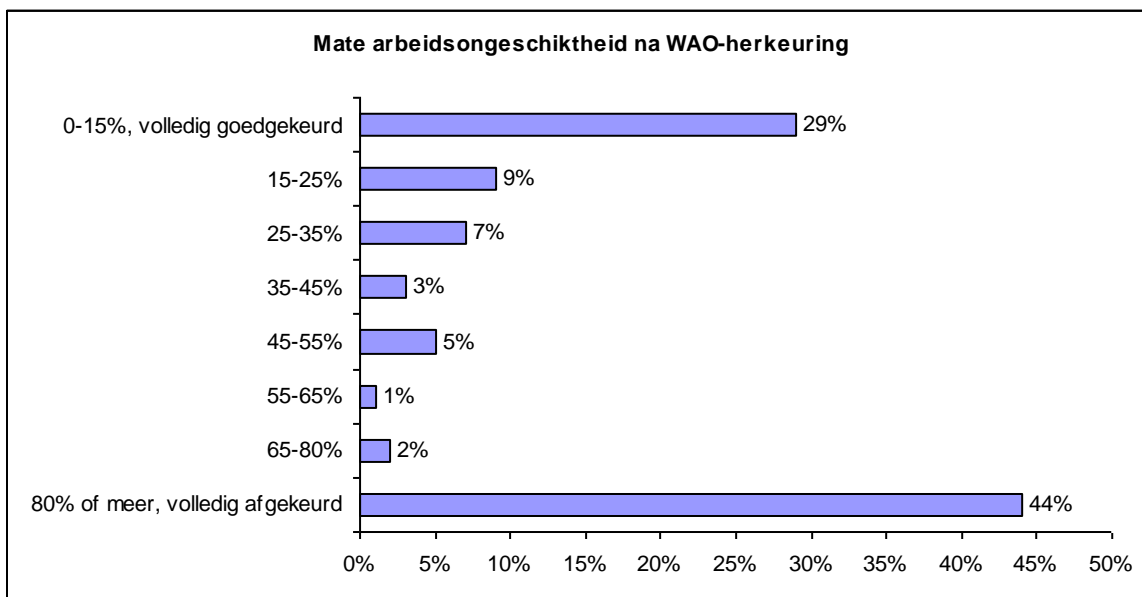

Meer dan de helft van de respondenten (58%) was voor de WAO-herkeuring 80% of meer (volledig) arbeidsongeschikt.

31. Wat is uw mate van arbeidsongeschiktheid na de herkeuring?

Arbeitsongeschikt voor WAO herkeuring (N=104)

0-15%, volledig goedgekeurd	29% (30)
15-25%	9% (10)
25-35%	7% (7)
35-45%	3% (3)
45-55%	5% (5)
55-65%	1% (1)
65-80%	2% (2)
80% of meer, volledig afgekeurd	44% (46)

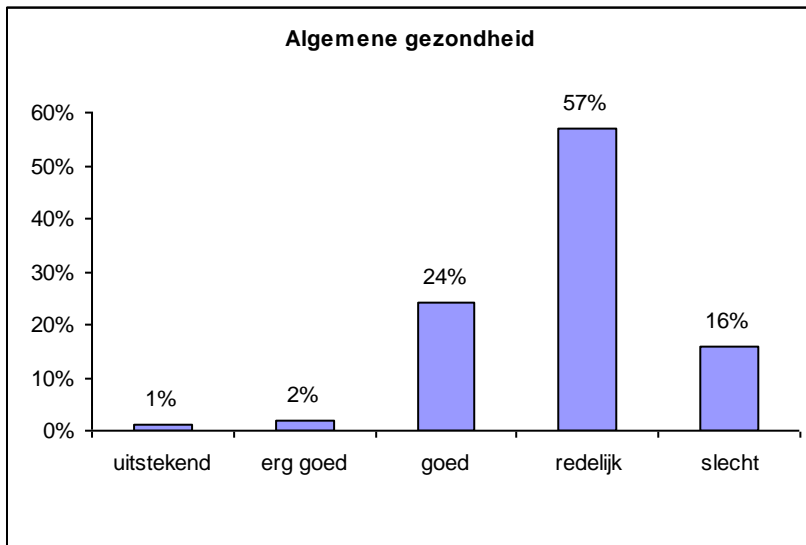
Na de herkeuring is nog steeds het grootste percentage (44%) 80% of meer arbeidsongeschikt gevolgd door respondenten die volledig zijn goedgekeurd (29%). 27% valt in een tussencategorie. 4 respondenten hebben deze vraag niet ingevuld. Mogelijk werd dit veroorzaakt doordat ze de uitslag van hun herkeuring nog niet hadden.

Deel B. MOS Short- Form General Health Survey (SF-20)

32. Hoe is in het algemeen uw gezondheid?

Algemene gezondheid (N=513)

uitstekend	1% (6)
erg goed	2% (9)
goed	24% (122)
redelijk	57% (292)
slecht	16% (84)

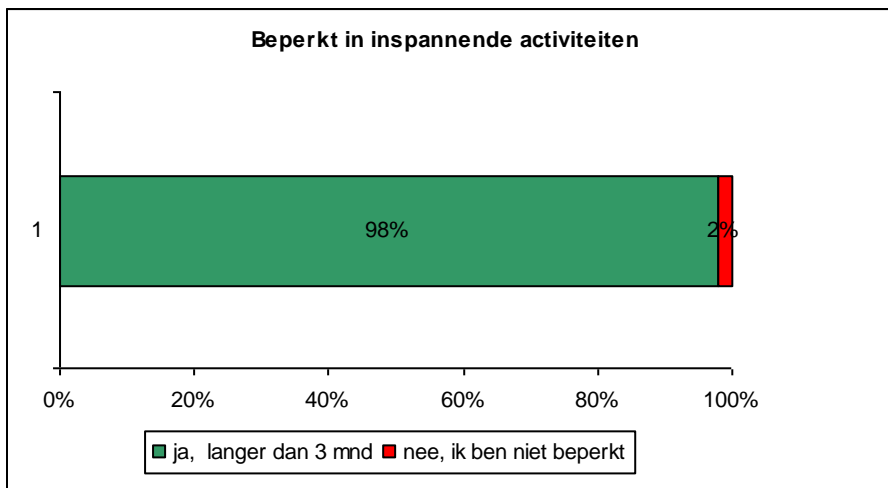

De meeste respondenten (57%) geven aan dat ze over het algemeen een redelijke gezondheid hebben.

33. Bent u beperkt in zeer inspannende activiteiten zoals optillen van zware voorwerpen, hardlopen, of deelname aan inspannende sporten?

Beperkt in inspannende activiteiten (N=512)

ja, al langer dan 3 maanden beperkt	98% (501)
ja, korter dan 3 maanden beperkt	0% (1)
nee, ik ben niet beperkt	2% (10)

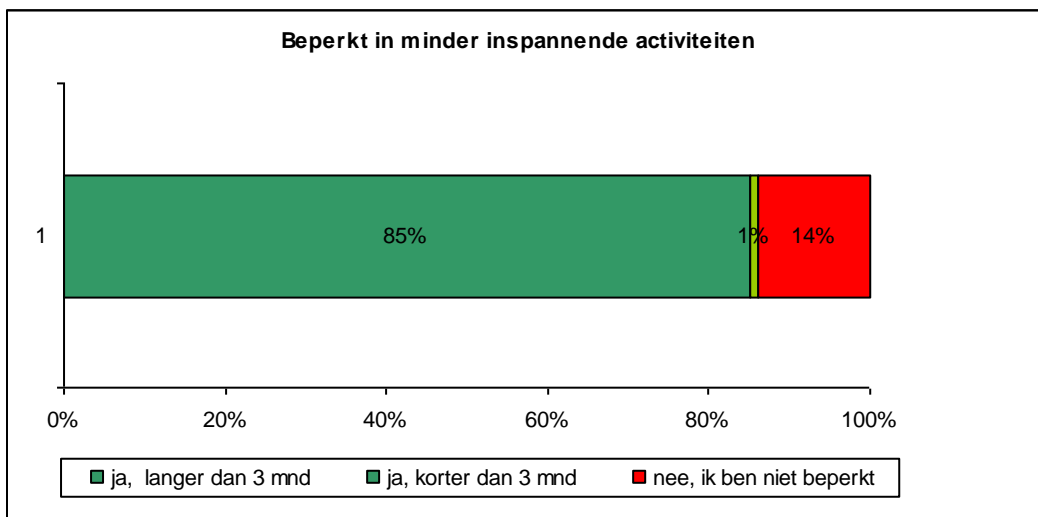

Bijna alle respondenten (98%) zijn al langer dan 3 maanden beperkt in inspannende activiteiten. Een heel klein percentage is niet beperkt (2%). Het percentage respondenten dat wel beperkt was, maar korter dan 3 maanden was te klein om weer te geven.

34. Bent u beperkt in wat minder inspannende activiteiten zoals een tafel verplaatsen, boodschappen dragen?

Beperkt in minder inspannende activiteiten (N=513)

ja, al langer dan 3 maanden beperkt	85% (437)
ja, korter dan 3 maanden beperkt	1% (6)
nee, ik ben niet beperkt	14% (70)

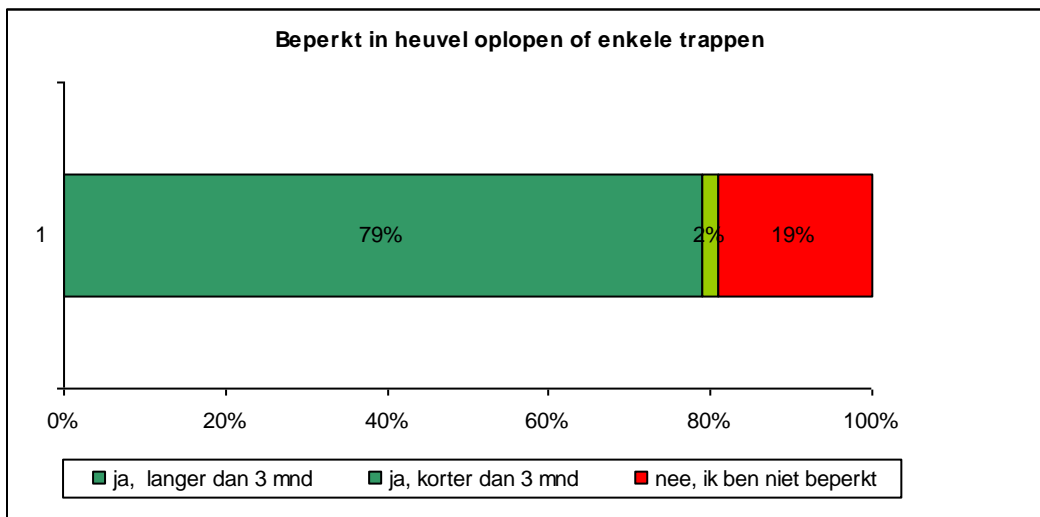

Ook hier zijn de meeste respondenten (85%) langer dan 3 maanden beperkt. Een veel kleiner deel is niet beperkt (14%) en een haast verwaarloosbaar deel (1%) is wel beperkt, maar korter dan 3 maanden.

35. Bent u beperkt in een heuvel oplopen of enkele trappen lopen?

Beperkt in heuvel oplopen of enkele trappen (N=508)

ja, al langer dan 3 maanden beperkt	79% (401)
ja, korter dan 3 maanden beperkt	2% (10)
nee, ik ben niet beperkt	19% (97)

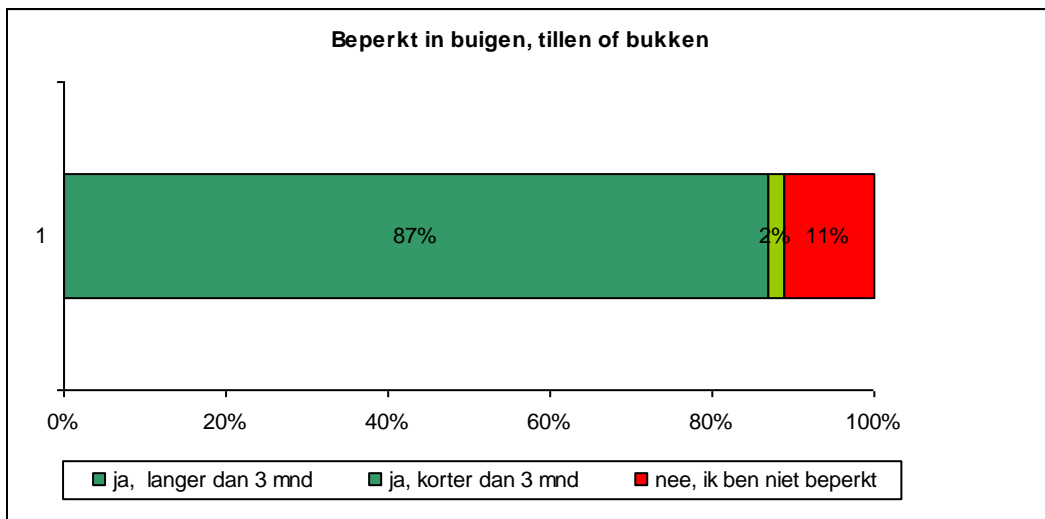

Ook hier zijn de meeste respondenten (79%) langer dan 3 maanden beperkt. Een veel kleiner deel is niet beperkt (19%) en een haast verwaarloosbaar deel (2%) is wel beperkt, maar korter dan 3 maanden.

36. Bent u beperkt in buigen, tillen of bukken?

Beperkt in buigen, tillen of bukken (N=509)

ja, al langer dan 3 maanden beperkt	87% (446)
ja, korter dan 3 maanden beperkt	2% (9)
nee, ik ben niet beperkt	11% (54)

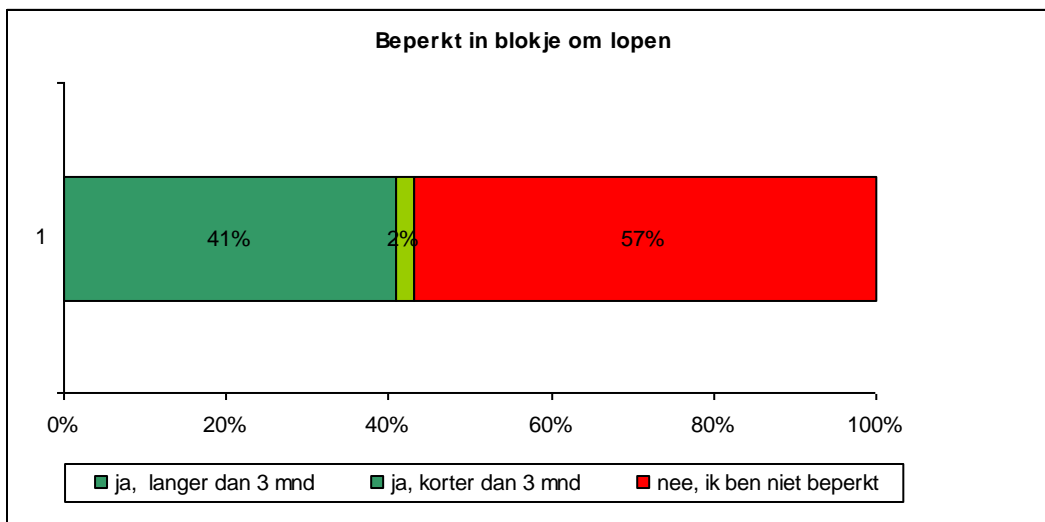

Ook hier zijn de meeste respondenten (87%) langer dan 3 maanden beperkt. Een veel kleiner deel (11%) is niet beperkt en een haast verwaarloosbaar deel (2%) is wel beperkt, maar korter dan 3 maanden.

37. Bent u beperkt in een blokje om lopen?

Beperkt in blokje om lopen (N=509)

ja, al langer dan 3 maanden beperkt	41% (209)
ja, korter dan 3 maanden beperkt	2% (11)
nee, ik ben niet beperkt	57% (289)

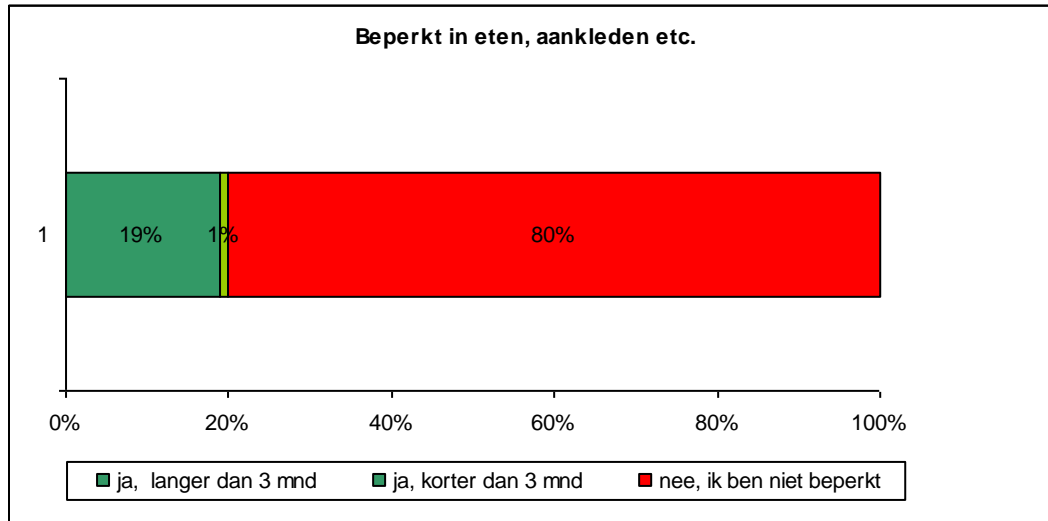

De meeste respondenten (57%) zijn niet beperkt in een blokje om lopen. Dit wordt gevolgd door een percentage (41%) dat langer dan 3 maanden beperkt is. Een haast verwaarloosbaar deel (2%) is wel beperkt, maar minder dan 3 maanden.

38. Bent u beperkt in eten, aankleden, douchen of een bad nemen of naar het toilet gaan?

Beperkt in eten, aankleden etc. (N=508)

ja, al langer dan 3 maanden beperkt	19% (98)
ja, korter dan 3 maanden beperkt	1% (3)
nee, ik ben niet beperkt	80% (407)

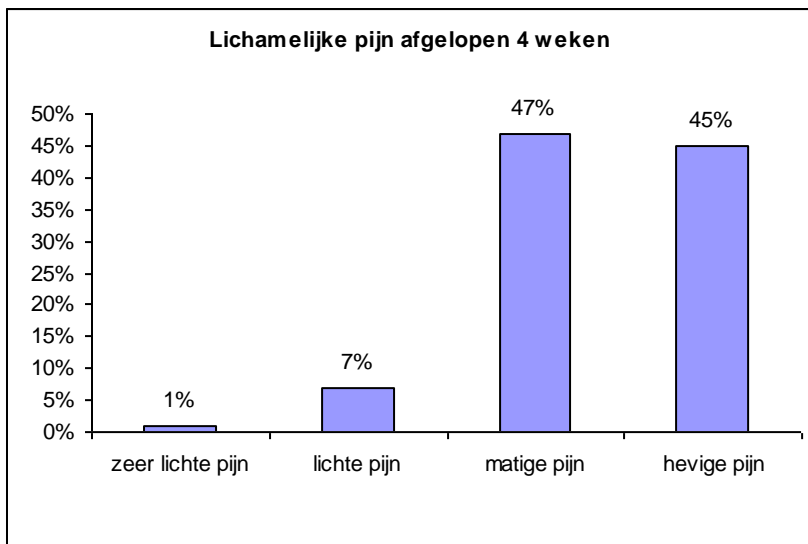

De meeste respondenten (80%) zijn niet beperkt in eten, aankleden, douchen of een bad nemen of naar het toilet gaan. Een klein deel is langer dan 3 maanden beperkt (19%) en een haast verwaarloosbaar deel (1%) is ook beperkt, maar minder dan 3 maanden.

39. Heeft u de afgelopen 4 weken lichamelijke pijn gehad?

Lichamelijke pijn afgelopen 4 weken (N=511)

zeer lichte pijn	1% (5)
lichte pijn	7% (35)
matige pijn	47% (243)
hevige pijn	45% (228)

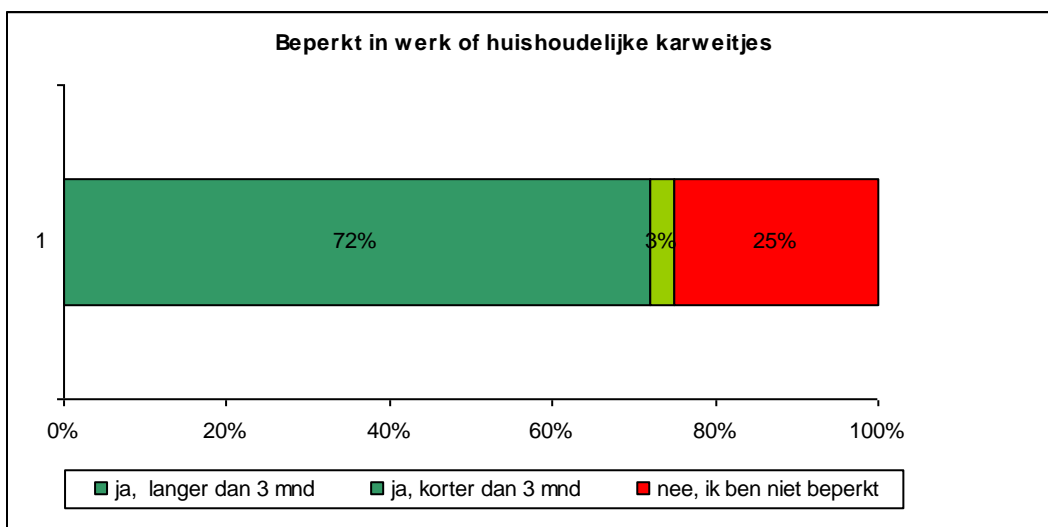

Geen enkele respondent heeft geantwoord geen pijn te hebben. De meeste respondenten ervaren matige (47%) of hevige pijn (45%).

40. Kunt u vanwege uw gezondheid uw werk of huishoudelijke karweitjes niet doen?

Beperkt in werk of huishoudelijke karweitjes (N=499)

ja, dat kan ik al langer dan 3 maanden niet	72% (358)
ja, dat kan ik korter dan 3 maandenniet	3% (15)
nee, ik ben niet beperkt	25% (126)

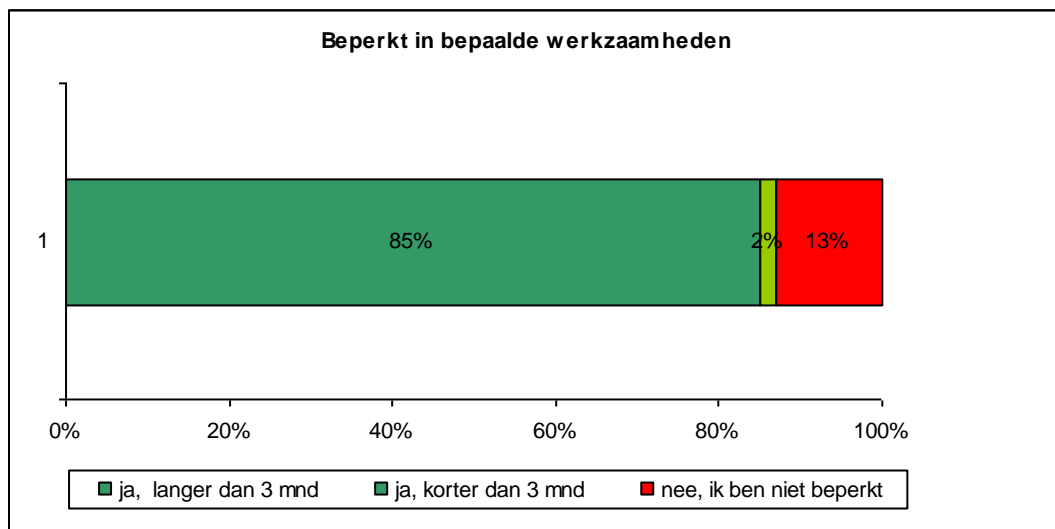
Een grote meerderheid (72%) is langer dan 3 maanden beperkt in het doen van werk of huishoudelijke karweitjes. Een kleinere groep (25%) is niet beperkt en een haast verwaarloosbaar percentage (3%) is wel beperkt, maar korter dan 3 maanden.

41. Heeft u vanwege uw gezondheid bepaalde werkzaamheden niet kunnen doen (bedoeld wordt een bepaald onderdeel of een bepaalde hoeveelheid van het werk of de huishouding)?

Beperkt in bepaalde werkzaamheden (N=507)

ja, dat kan ik al langer dan 3 maanden niet	85% (432)
ja, dat kan ik korter dan 3 maandenniet	2% (10)
nee, ik ben niet beperkt	13% (65)

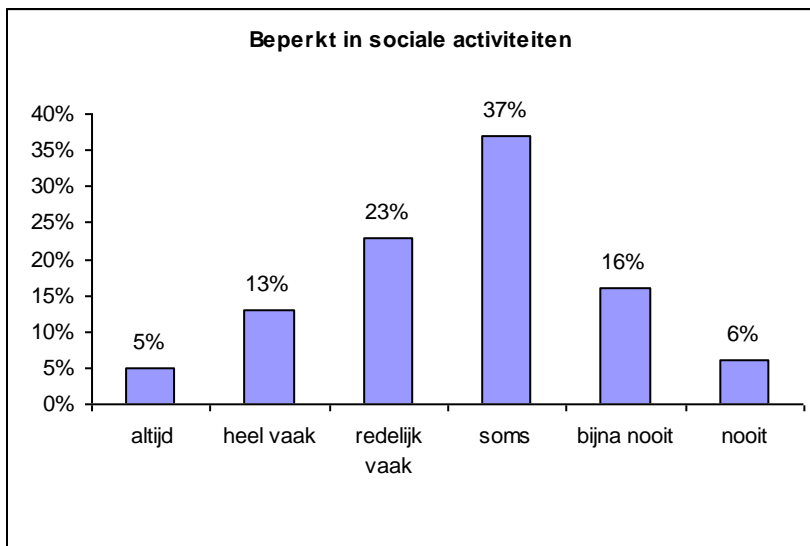
Een grote meerderheid (85%) is langer dan 3 maanden beperkt in het doen van bepaalde werkzaamheden. Een veel kleinere groep (13%) is niet beperkt en een haast verwaarloosbaar percentage (2%) is wel beperkt, maar korter dan 3 maanden.

De volgende vragen hebben betrekking op hoe de respondent zich heeft gevoeld in de 'afgelopen maand'.

42. Hoe vaak heeft uw gezondheid u de afgelopen maand beperkt in uw sociale activiteiten (zoals op bezoek gaan bij vrienden of naaste familie)?

Beperkt in sociale activiteiten (N=510)

altijd	5% (28)
heel vaak	13% (65)
redelijk vaak	23% (117)
soms	37% (192)
bijna nooit	16% (80)
nooit	6% (28)

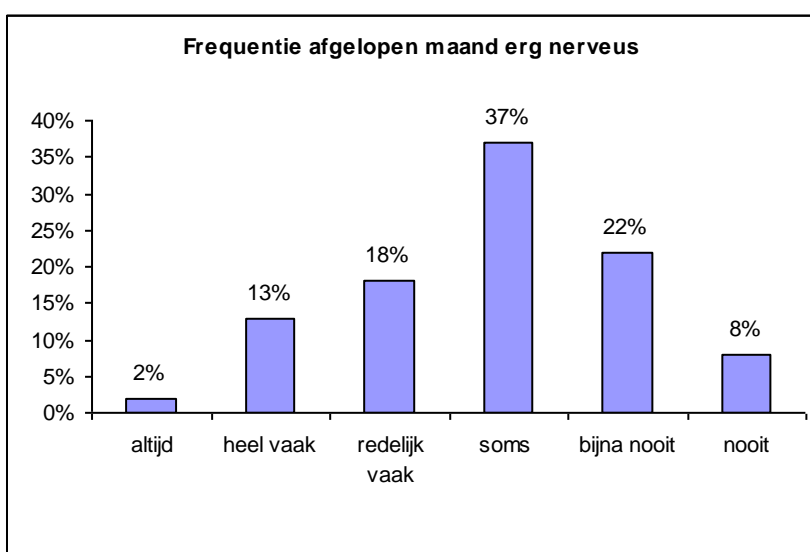

Het grootste percentage van de respondenten (37%) geeft aan door hun gezondheid 'soms beperkt' te zijn in hun sociale activiteiten.

43. Hoe vaak bent u in de afgelopen maand erg nerveus geweest?

Frequentie erg nerveus (N=512)

altijd	2% (8)
heel vaak	13% (69)
redelijk vaak	18% (92)
soms	37% (189)
bijna nooit	22% (111)
nooit	8% (43)

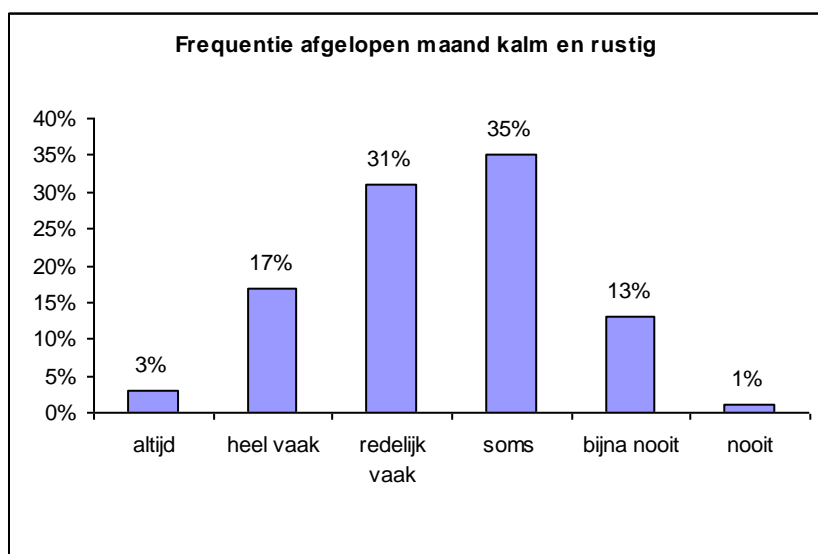

Het grootste percentage (37%) geeft aan de afgelopen maand 'soms' erg nerveus geweest te zijn.

44. Hoe vaak heeft u zich de afgelopen maand kalm en rustig gevoeld?

Frequentie kalm en rustig (N=511)

altijd	3% (15)
heel vaak	17% (86)
redelijk vaak	31% (160)
soms	35% (179)
bijna nooit	13% (68)
nooit	1% (3)

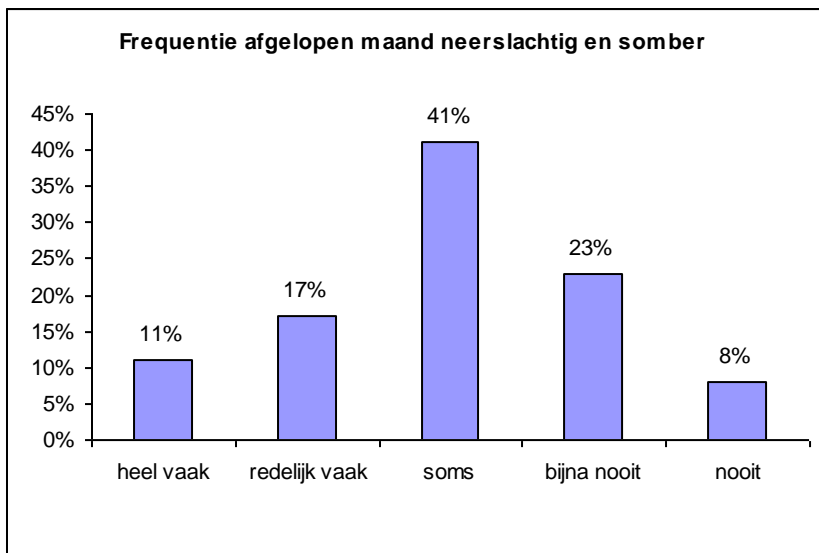

Het grootste percentage (35%) is de afgelopen maand 'soms' kalm en rustig geweest. Dit percentage wordt snel opgevolgd door het percentage respondenten (31%) dat 'redelijk vaak' kalm en rustig is geweest.

45. Hoe vaak heeft u zich de afgelopen maand neerslachtig en somber gevoeld?

Frequentie neerslachtig en somber (N=510)

altijd	0% (2)
heel vaak	11% (54)
redelijk vaak	17% (89)
soms	41% (207)
bijna nooit	23% (118)
nooit	8% (40)

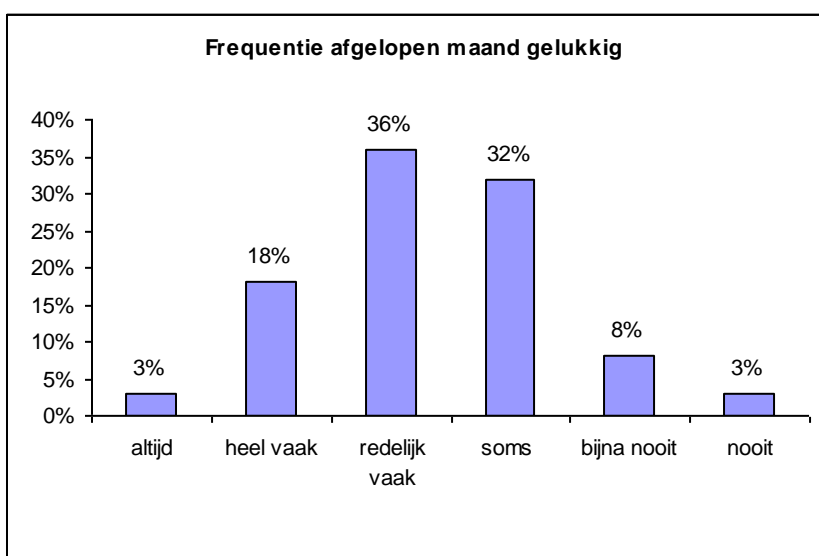

Het grootste percentage van de respondenten (41%) voelde zich 'soms' neerslachtig en somber. Een verwaarloosbaar deel (0%) voelde zich 'altijd' neerslachtig en somber.

46. Hoe vaak heeft u zich de afgelopen maand gelukkig gevoeld?

Frequentie gelukkig (N=510)

altijd	3% (15)
heel vaak	18% (91)
redelijk vaak	36% (184)
soms	32% (165)
bijna nooit	8% (41)
nooit	3% (14)

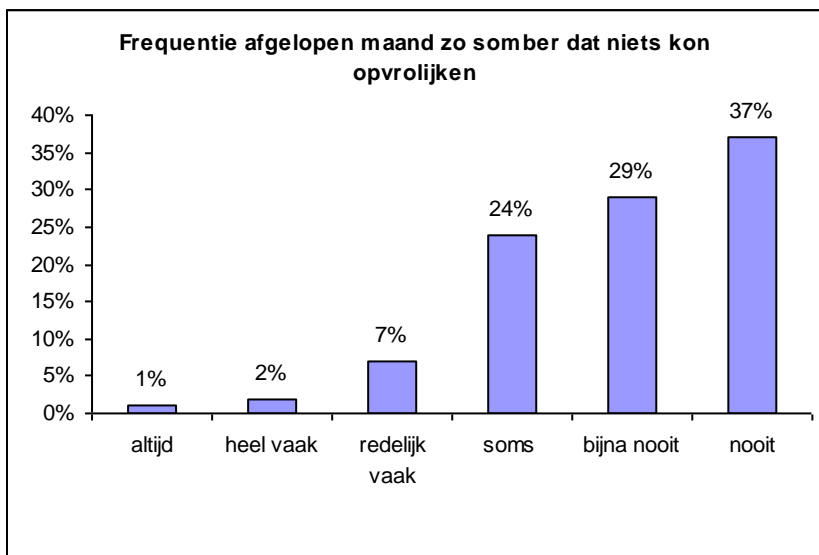

Het grootste percentage (36%) voelde ze zich de afgelopen maand 'redelijk vaak' gelukkig. Dit percentage wordt snel opgevolgd door het percentage respondenten (32%) dat zich 'soms' gelukkig voelde.

47. Hoe vaak heeft u zich de afgelopen maand zo somber gevoeld dat niets u kon opvrolijken?

Frequentie zo somber dat niets kon opvrolijken (N=510)

altijd	1% (3)
heel vaak	2% (11)
redelijk vaak	7% (38)
soms	24% (122)
bijna nooit	29% (147)
nooit	37% (189)

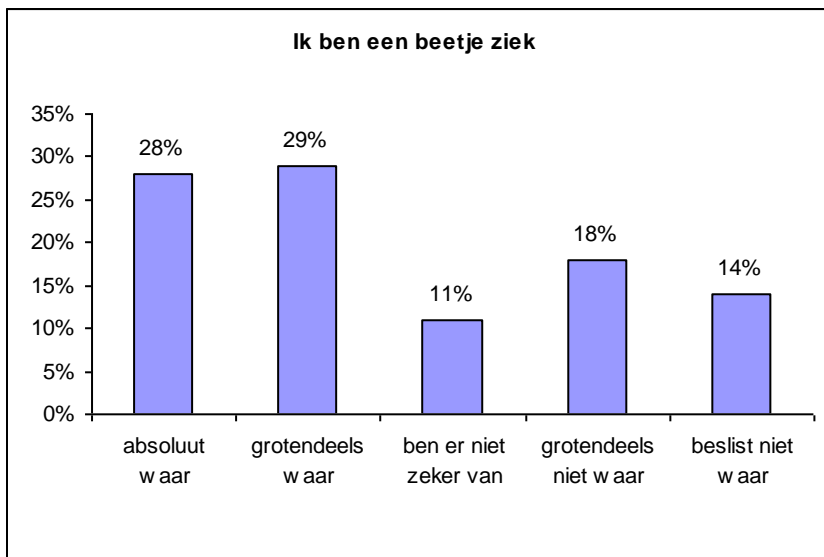
Het grootste percentage (37%) was de afgelopen maand 'nooit' zo somber dat niets hen kon opvrolijken.

Hieronder volgen 4 uitspraken over de gezondheid.

48. Ik ben een beetje ziek

Beetje ziek (N=506)

absoluut waar	28% (140)
grotendeels waar	29% (148)
ben er niet zeker van	11% (54)
grotendeels niet waar	18% (93)
beslist niet waar	14% (71)

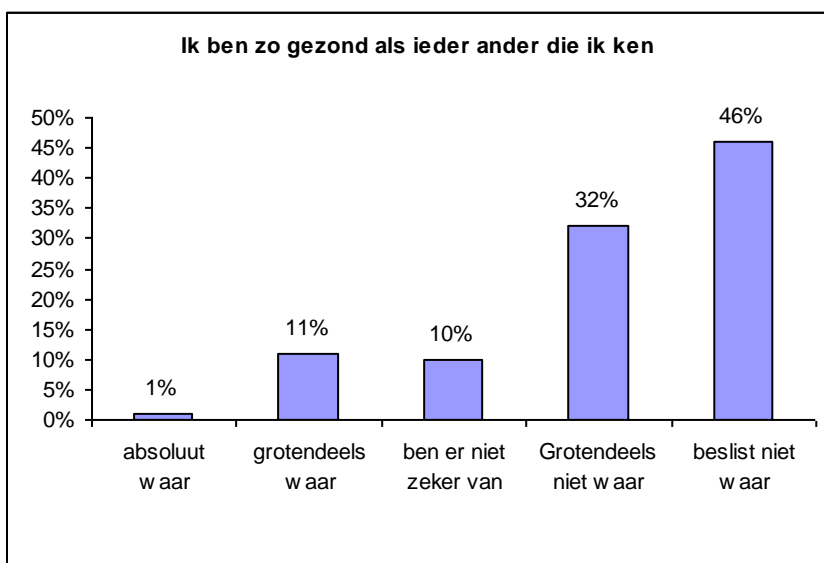

Meer dan de helft (57%) vindt het waar dat ze een beetje ziek zijn. Het is niet bekend of de respondenten die bij deze uitspraak 'niet waar' hebben ingevuld dat vinden omdat ze minder ziek zijn of juist zieker.

49. Ik ben zo gezond als ieder ander die ik ken

Zo gezond als ieder ander (N=509)

absoluut waar	1% (5)
grotendeels waar	11% (57)
ben er niet zeker van	10% (49)
Grotendeels niet waar	32% (162)
beslist niet waar	46% (236)

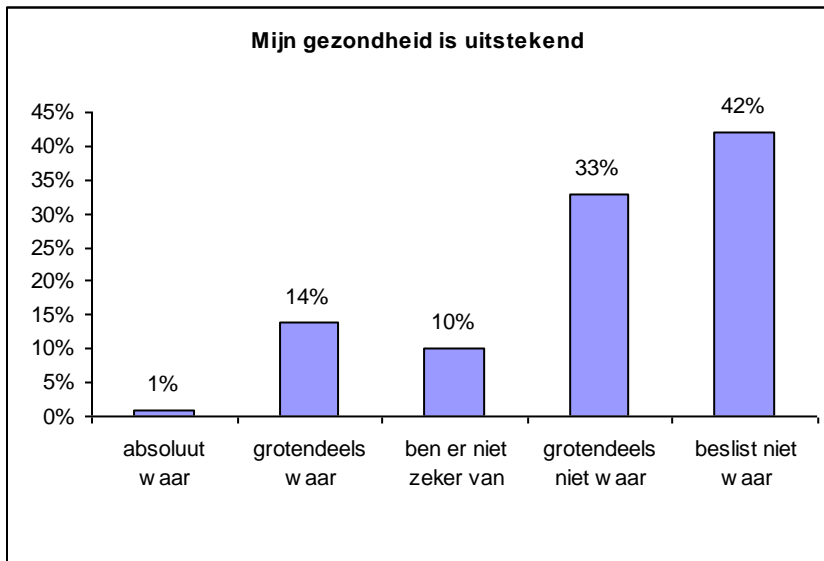

Het grootste deel (78%) vindt het niet waar dat ze zo gezond zijn als ieder ander. 46% hiervan vindt het 'beslist niet waar'.

50. Mijn gezondheid is uitstekend

Gezondheid is uitstekend (N=505)

absoluut waar	1% (6)
grotendeels waar	14% (71)
ben er niet zeker van	10% (52)
grotendeels niet waar	33% (167)
beslist niet waar	42% (209)

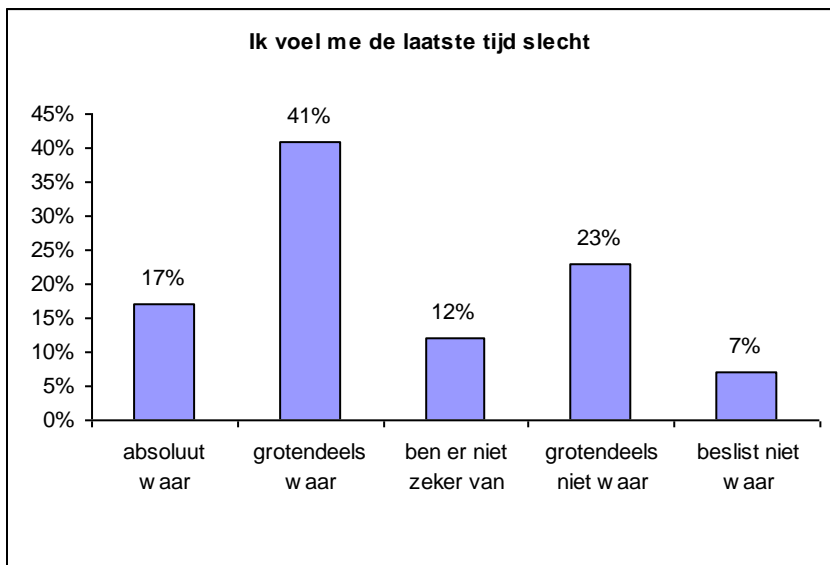

Het grootste percentage (75%) vindt het niet waar dat hun gezondheid uitstekend is.

51. Ik voel me de laatste tijd slecht

Voel me laatste tijd slecht (N=510)

absoluut waar	17% (86)
grotendeels waar	41% (208)
ben er niet zeker van	12% (60)
grotendeels niet waar	23% (120)
beslist niet waar	7% (36)

Meer dan de helft (58%) vindt het waar dat ze zich de laatste tijd slecht voelen.

Verschillen tussen respondenten met verschillende langdurige aandoeningen.

De vragen van deel B zijn verkregen uit een al bestaande vragenlijst, MOS Short-Form General Health Survey (SF-20). Dit betreft een bestaande vragenlijst die de algemene gezondheidstoestand meet (Kempen, 1995).

De SF-20 is onder te verdelen in 6 subschalen; lichamelijk functioneren (vraag 33 t/m 38), rolvervulling (vraag 40 en 41), sociaal functioneren (vraag 42), psychische gezondheid (vraag 43 t/m 47), ervaren gezondheid (vraag 32, 48 t/m 51) en lichamelijke pijn (vraag 39). Een hogere score op een schaal betekent: hoe beter men lichamelijk functioneert, een betere rolvervulling, hoe beter men sociaal functioneert, hoe beter de psychische gezondheid en de ervaren gezondheid is en hoe meer lichamelijke pijn men ervaart.

Om te onderzoeken of de respondenten verschillen van andere respondenten met langdurige aandoeningen zijn er schaalcores en standaarddeviaties (tussen haakjes) berekend. Het betreft een vergelijking met de 8 meest voorkomende langdurige aandoeningen. In de tabel zijn alleen die respondenten opgenomen die zogenaamde 'actuele' aandoeningen rapporteerden, dat wil zeggen aandoeningen waarvoor zij in de twaalf maanden vóór het invullen van de vragenlijst de huisarts/en of (2) een specialist consulteerden, en/of (3) geneesmiddelen hebben gebruikt. Omdat één respondent meerdere aandoeningen kan hebben, zijn de (patiënt)groepen niet wederzijds uitsluitend.

Aandoening:	Fibromyalgie (dit onderzoek)	Astma	Hartkwaal	Hypertensie	Diabetes Mellitus
N per groep	N=514	N=494	N=939	N=1190	N=367
Lichamelijk functioneren	30,5 (22,2)	53,1 (30,3)	54,4 (30,0)	61,9 (30,2)	55,4 (31,7)
Rolvervulling	19,2 (34,9)	56,5 (46,1)	55,5 (45,6)	67,9 (44,1)	56,1 (46,7)
Sociaal functioneren	52,4 (24,2)	68,3 (29,5)	72,3 (28,3)	78,1 (26,6)	71,1 (29,4)
Psychische gezondheid	60,2 (17,8)	71,0 (20,2)	73,0 (20,1)	73,0 (18,9)	73,6 (20,8)
Ervaren gezondheid	31,5 (19,6)	50,0 (25,5)	52,4 (25,3)	62,1 (24,7)	53,9 (25,5)
Lichamelijke pijn	84,0 (16,3)	38,9 (32,3)	38,5 (31,9)	35,7 (32,2)	38,8 (33,7)

Vervolg:

Aandoening:	Langdurige rugklachten	Reuma/andere gewrichtsaandoeningen (incl. slijtage)	Migraine of andere chronische hoofdpijn	Ernstige huidziekte zoals eczeem, psoriasis
N per groep	N=506	N=744	N=321	N=325
Lichamelijk functioneren	45,1 (26,3)	47,8 (29,3)	60,3 (29,4)	63,4 (30,7)
Rolvervulling	45,1 (46,1)	50,2 (46,8)	64,4 (45,6)	70,8 (42,9)
Sociaal functioneren	67,2 (28,4)	69,6 (28,1)	70,7 (28,4)	77,1 (27,3)
Psychische gezondheid	68,0 (21,2)	70,5 (20,3)	65,6 (21,4)	71,8 (20,1)
Ervaren gezondheid	52,0 (25,4)	55,6 (25,7)	53,5 (25,4)	62,3 (24,7)
Lichamelijke pijn	58,4 (26,6)	54,2 (28,4)	53,2 (29,0)	35,7 (31,4)

De gegevens laten zien dat de respondenten met fibromyalgie (uit dit onderzoek) relatief 'slecht' scoren op alle schalen. Vooral de schalen rolvervulling en lichamelijke pijn verschillen aanzienlijk van alle andere patiëntgroepen.

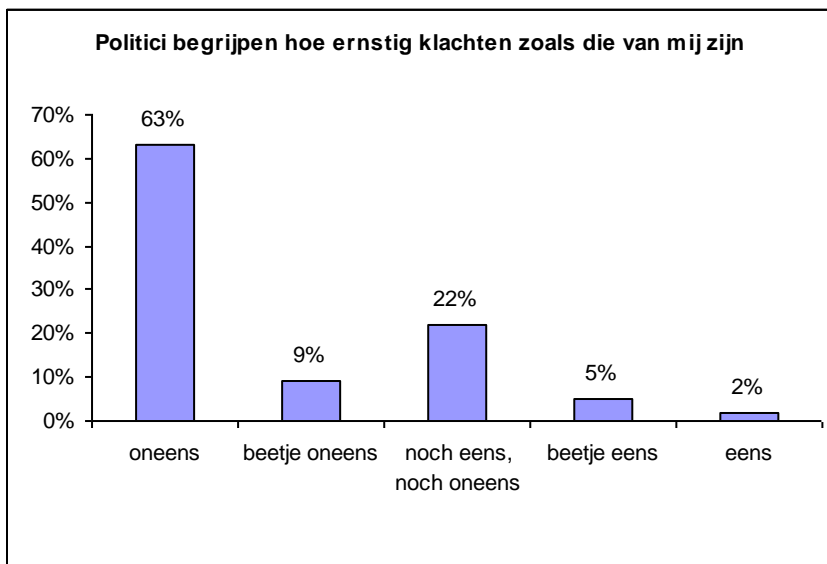
Deel C. Onbegrip. Items uit de Onbegrip Vragenlijst Utrecht (OVU)

De stellingen die nu volgen beschrijven hoe anderen kunnen reageren op de aandoening. Er kon worden aangegeven in hoeverre men het eens was met elke stelling.

52. Politici begrijpen hoe ernstig klachten zoals die van mij zijn

Politici begrijpen ernst klachten (N=503)

oneens	63% (315)
beetje oneens	9% (43)
noch eens, noch oneens	22% (109)
beetje eens	5% (25)
eens	2% (11)

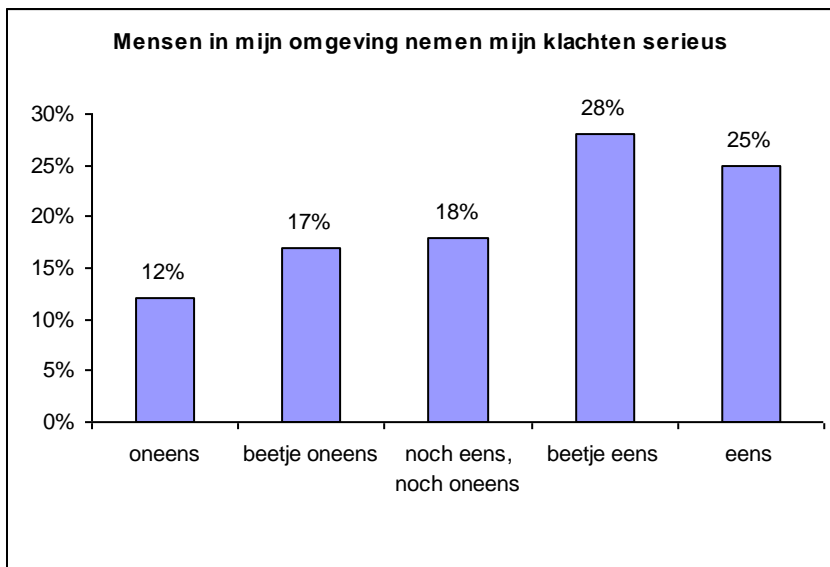

Een meerderheid (63%) van de respondenten is het 'oneens' met de stelling dat politici begrijpen hoe ernstig klachten zoals die van hun zijn.

53. Mensen in mijn omgeving nemen mijn klachten serieus

Mensen in omgeving nemen klachten serieus (N=511)

oneens	12% (61)
beetje oneens	17% (87)
noch eens, noch oneens	18% (89)
beetje eens	28% (144)
eens	25% (130)

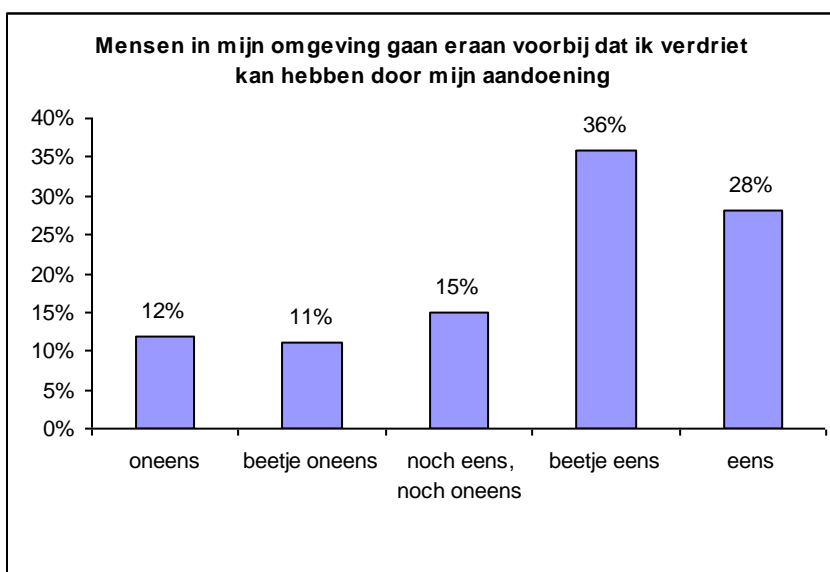

Het grootste percentage (28%) is het een 'beetje eens' met de stelling dat mensen in hun omgeving hun klachten serieus nemen. Dit percentage wordt nauw gevolgd door een percentage respondenten (25%) dat het 'eens' is met de stelling.

54. Mensen in mijn omgeving gaan eraan voorbij dat ik verdriet kan hebben door mijn aandoening

Mensen in omgeving gaan voorbij aan verdriet aandoening (N=510)

oneens	12% (59)
beetje oneens	11% (54)
noch eens, noch oneens	15% (76)
beetje eens	36% (181)
eens	28% (140)

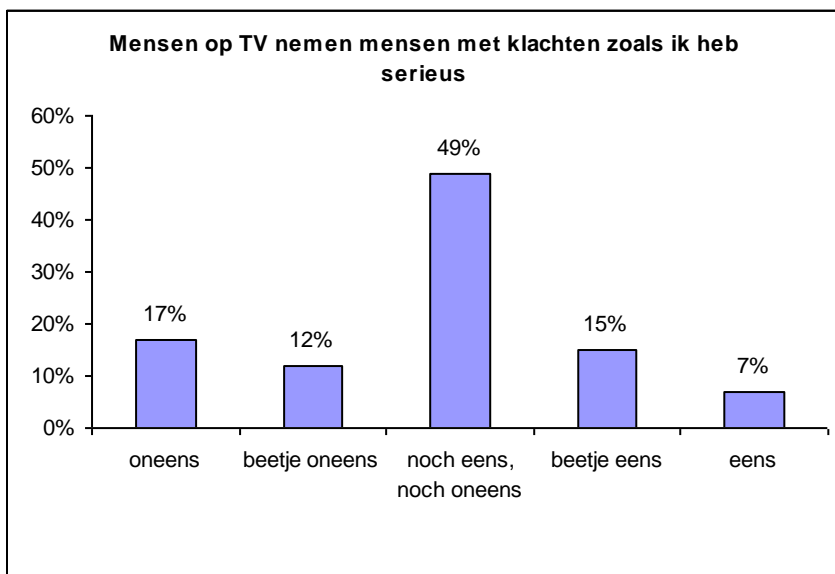

Het grootste percentage (36%) is het een 'beetje eens' met de stelling dat mensen in hun omgeving eraan voorbij gaan dat ze verdriet kunnen hebben door hun aandoening. Dit wordt gevolgd door een percentage respondenten (28%) die het 'eens' is met deze stelling.

55. Mensen op TV nemen mensen met klachten zoals ik heb serieus

Mensen op TV nemen klachten serieus (N=500)

oneens	17% (84)
beetje oneens	12% (61)
noch eens, noch oneens	49% (244)
beetje eens	15% (78)
eens	7% (33)

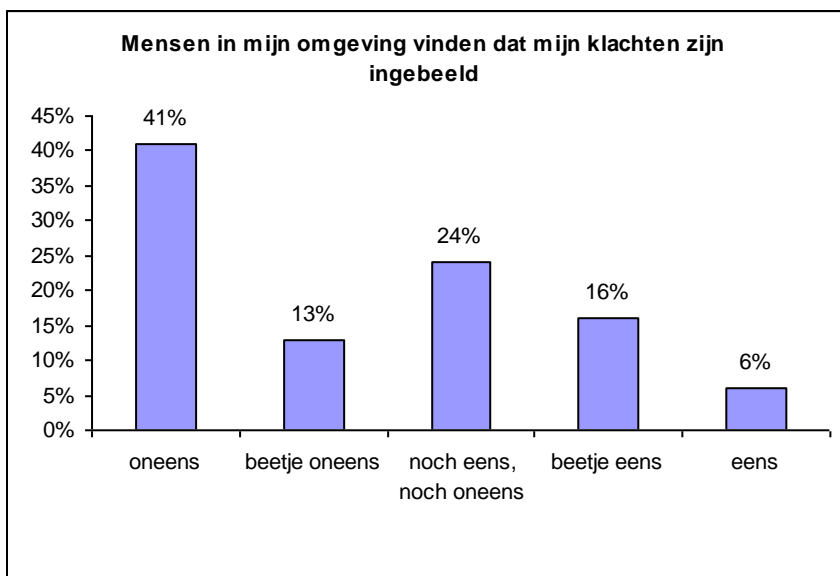

Het grootste percentage van de respondenten (49%) heeft aangegeven 'noch eens, noch oneens' te zijn met de stelling dat mensen op TV mensen met klachten zoals die van hun serieus nemen.

56. Mensen in mijn omgeving vinden dat mijn klachten zijn ingebeeld

Mensen in omgeving vinden klachten ingebeeld (N=511)

oneens	41% (207)
beetje oneens	13% (67)
noch eens, noch oneens	24% (121)
beetje eens	16% (84)
eens	6% (32)

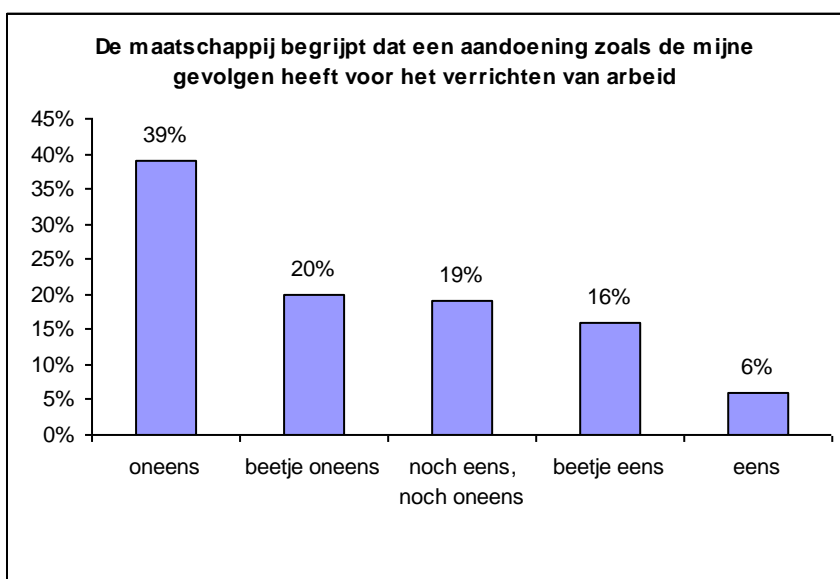

Het grootste percentage (41%) is het 'niet eens' met de stelling dat mensen in hun omgeving vinden dat hun klachten zijn ingebeeld.

57. De maatschappij begrijpt dat een aandoening zoals de mijne gevolgen heeft voor het verrichten van arbeid

Maatschappij begrijpt dat aandoening gevolgen heeft voor het verrichten van arbeid (N=499)

oneens	39% (194)
beetje oneens	20% (102)
noch eens, noch oneens	19% (96)
beetje eens	16% (80)
eens	6% (27)

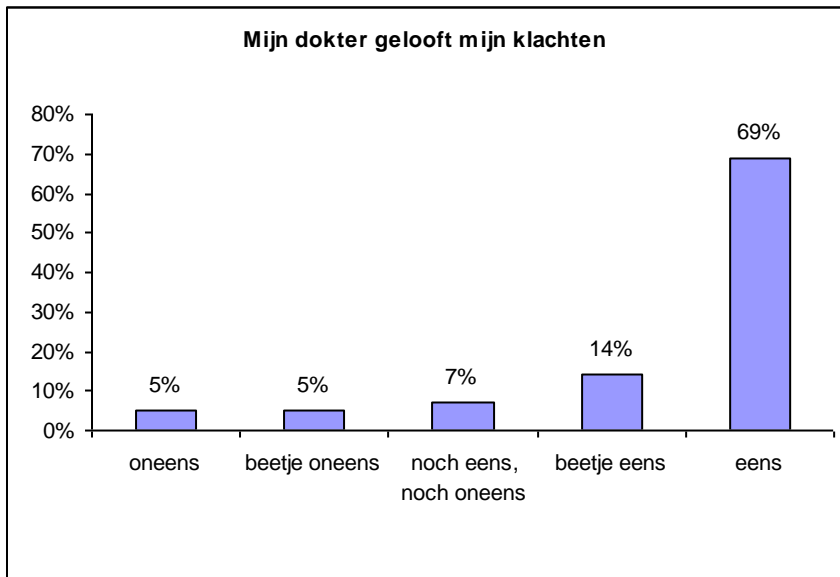

Het grootste percentage (39%) is het 'oneens' met de stelling dat de maatschappij begrijpt dat hun aandoening gevolgen heeft voor het verrichten van arbeid.

58. Mijn dokter gelooft mijn klachten

Mijn dokter gelooft klachten (N=510)

oneens	5% (23)
beetje oneens	5% (24)
noch eens, noch oneens	7% (36)
beetje eens	14% (73)
eens	69% (354)

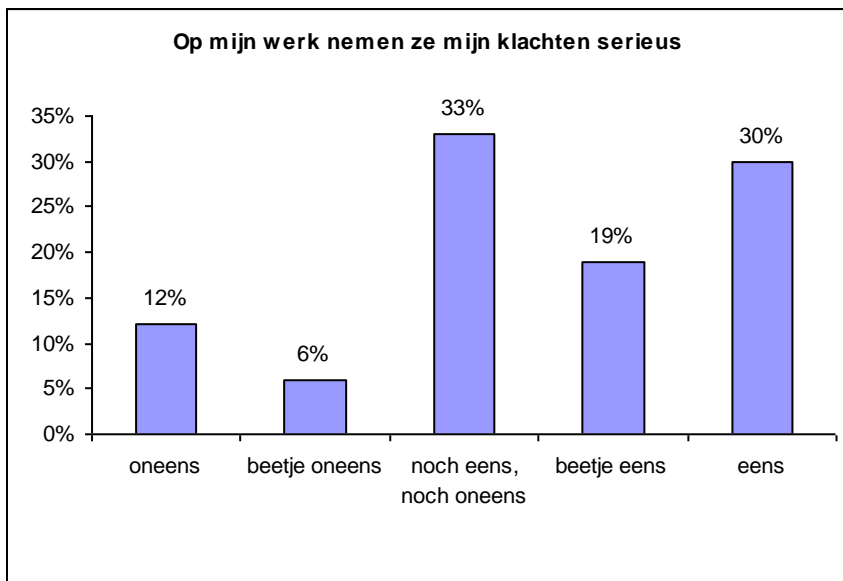

Een meerderheid (69%) is het 'eens' met de stelling dat hun dokter hun klachten gelooft.

59. Op mijn werk nemen ze mijn klachten serieus

Mijn dokter gelooft klachten (N=336)

oneens	12% (42)
beetje oneens	6% (19)
noch eens, noch oneens	33% (110)
beetje eens	19% (65)
eens	30% (100)

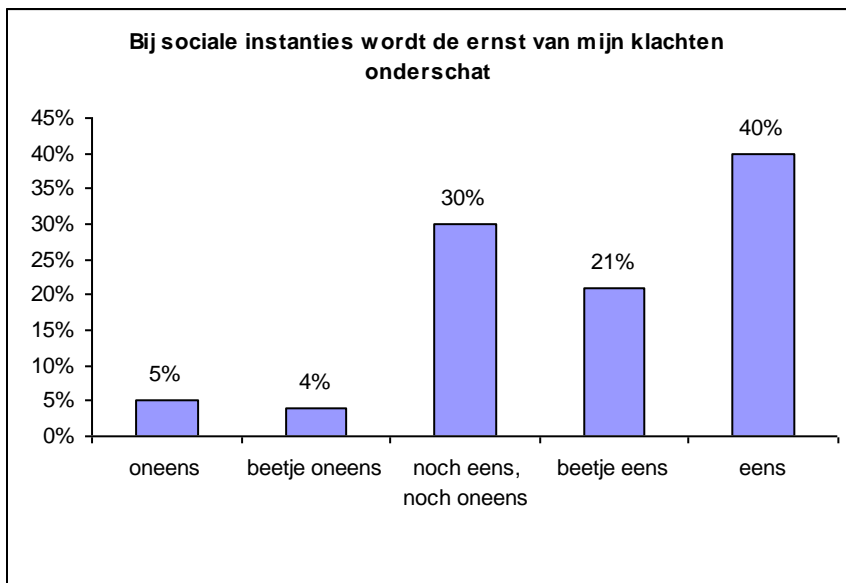

Het grootste percentage (33%) geeft aan 'noch eens, noch oneens' te zijn met de stelling dat ze op hun werk hun klachten serieus nemen. Dit wordt echter nauw gevolgd door een percentage (30%) dat aangeeft het 'eens' te zijn met de stelling. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat deze stelling betrekking heeft op de werksituatie, een situatie die voor veel respondenten niet aan de orde is. Het was beter geweest als deze stelling alleen ingevuld hoefde te worden voor respondenten die ook daadwerkelijk arbeid verrichtten. Uit de relatief lage respons (N=336) blijkt ook dat veel respondenten zelf hebben besloten deze vraag over te slaan.

60. Bij sociale instanties wordt de ernst van mijn klachten onderschat

Sociale instanties onderschatten ernst klachten (N=436)

oneens	5% (24)
beetje oneens	4% (16)
noch eens, noch oneens	30% (129)
beetje eens	21% (91)
eens	40% (176)

Het grootste percentage (40%) is het 'eens' met de stelling dat bij sociale instanties de ernst van hun klachten wordt onderschat. Ook bij deze vraag hebben relatief veel respondenten (30%) aangegeven dat ze het 'noch eens, noch oneens' zijn met de stelling en is de respons niet erg hoog (N=436).

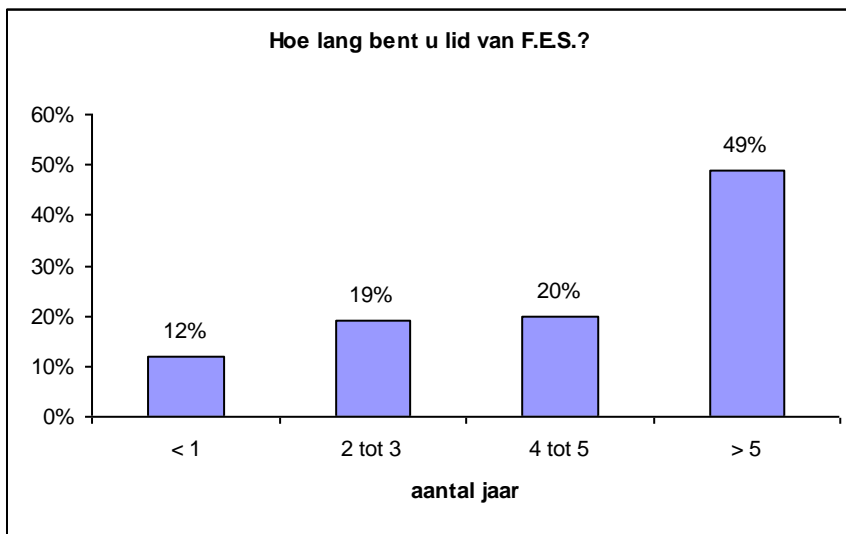

Deel D. Zelf samengestelde vragen met betrekking tot lidmaatschap F.E.S.

61. Hoe lang bent u lid van F.E.S.?

Duur lid FES (N=475)

minder dan 1 jaar	12% (56)
2 tot 3 jaar	19% (91)
4 tot 5 jaar	20% (97)
meer dan 5 jaar	49% (231)

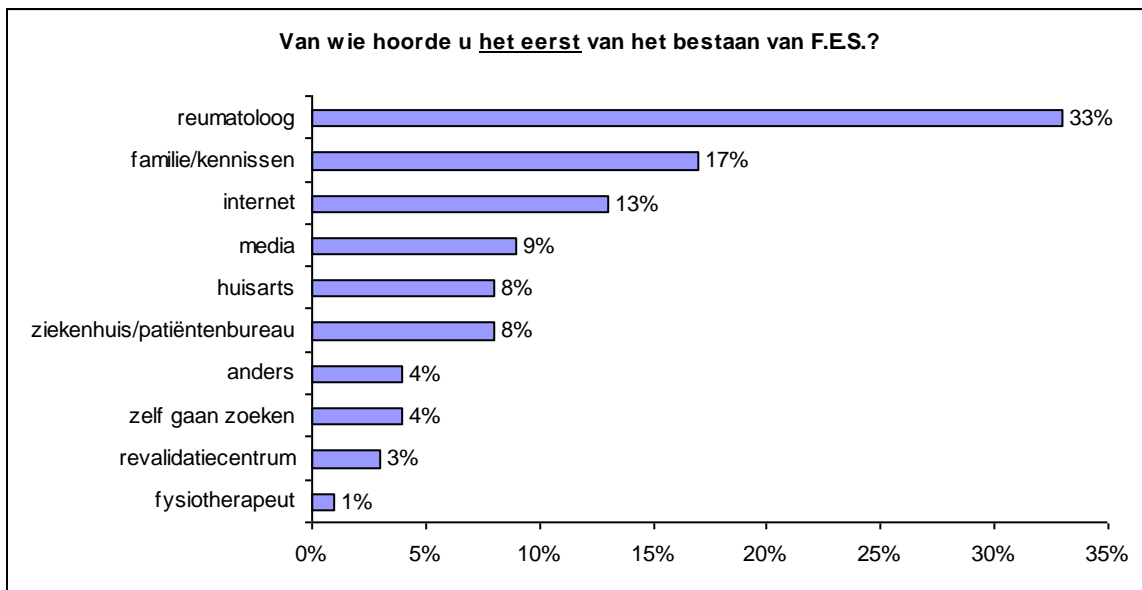

Ongeveer de helft van alle respondenten (49%) is al meer dan 5 jaar lid van FES. De respondenten zijn gemiddeld ongeveer 7 jaar lid van F.E.S.

62. Van wie hoorde u het eerst van het bestaan van F.E.S. Één antwoord mogelijk.

Bekendmaker bestaan F.E.S. (N=504)

huisarts	8% (39)
reumatoloog	33% (161)
familie/kennissen	17% (82)
media	9% (42)
ziekenhuis/patiëntenbureau	8% (38)
internet	13% (63)
revalidatiecentrum	3% (15)
fysiotherapeut	1% (7)
thuiszorg	0% (1)
zelf gaan zoeken	4% (19)
anders	4% (21)

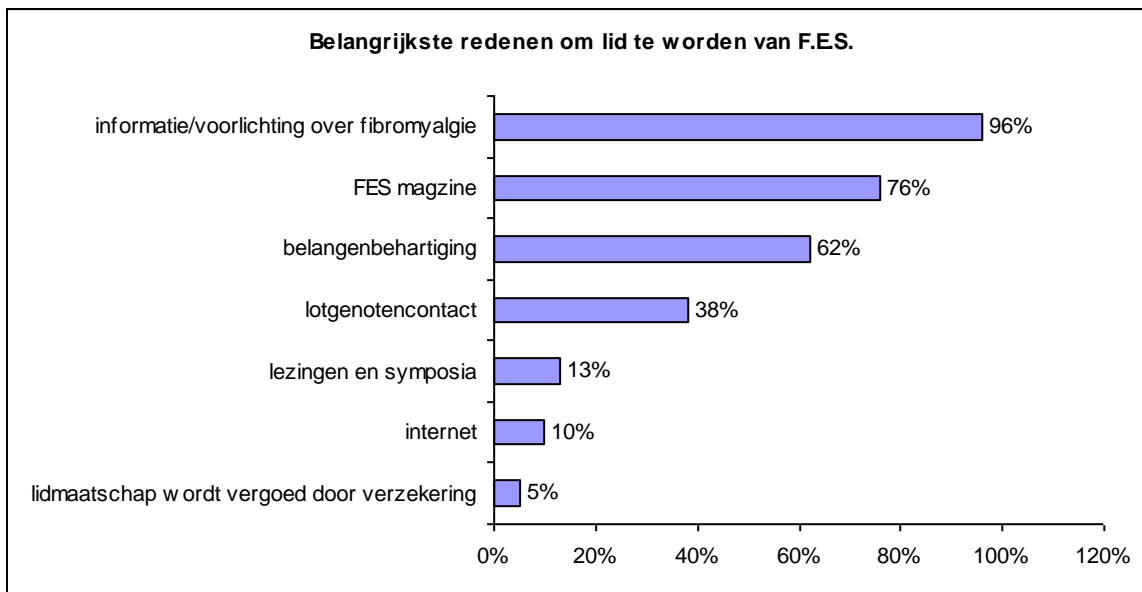
In het figuur staat het hoogste percentage bovenaan en het laagste percentage onderaan. Het grootste percentage (33%) hoorde via de reumatoloog het eerst van het bestaan van F.E.S.

63. Wat waren voor u de drie belangrijkste redenen om lid te worden van de F.E.S.?

Deze vraag is alleen geanalyseerd voor respondenten die drie antwoorden hebben gegeven. In de onderstaande tabel en figuur zijn de drie belangrijkste redenen samengevoegd.

Bekendmaker bestaan F.E.S. (N=352)

FES Magazine	76% (269)
belangenbehartiging	62% (219)
lotgenotencontact	38% (134)
informatie/voorlichting over fibromyalgie	96% (337)
lezingen en symposia	13% (45)
internet	10% (34)
lidmaatschap wordt vergoed door verzekering	5% (18)

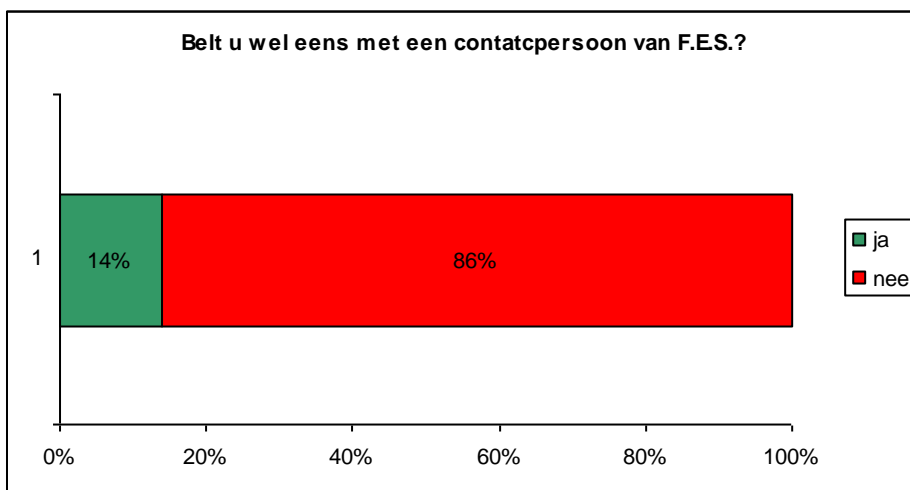

In het figuur staat het hoogste percentage bovenaan en het laagste percentage onderaan. Voor het grootste percentage van de respondenten (96%) is informatie/voorlichting over fibromyalgie de belangrijkste reden om lid te worden van F.E.S.

64. Belt u wel eens met een contactpersoon van F.E.S.?

Bellen met contactpersoon F.E.S. (N=499)

ja	14% (71)
nee	86% (428)

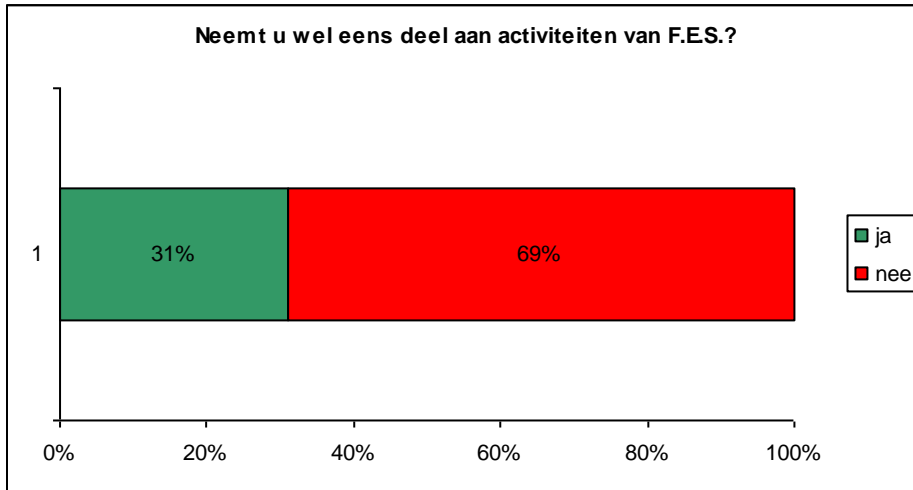

De grote meerderheid (86%) belt niet met een contactpersoon van F.E.S.

65. Neemt u wel eens deel aan activiteiten van F.E.S.?

Deelname activiteiten F.E.S. (N=486)

ja	31% (151)
nee	69% (335)

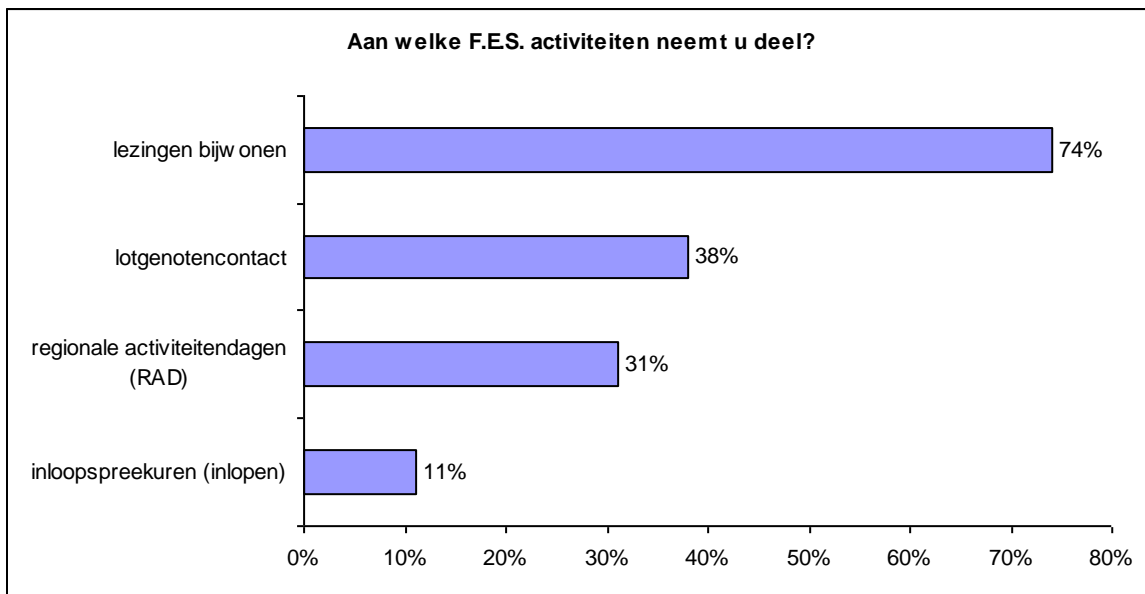
Ongeveer 1 op de 3 respondenten (31%) neemt deel aan de activiteiten van F.E.S.

66. Aan welke F.E.S. activiteiten neemt u deel? Meerdere antwoorden mogelijk.

Deze vraag hoefde alleen beantwoord te worden door respondenten die bij vraag 65 hebben aangegeven wel eens deel te nemen aan activiteiten van F.E.S. Op deze vraag kon men meerdere antwoorden geven. In de onderstaande tabel en figuur zijn alle antwoorden op deze vraag samengevoegd.

Deelname welke F.E.S. activiteiten (N=148)

lotgenotencontact	38% (56)
lezingen bijwonen	74% (110)
regionale activiteitendagen (RAD)	31% (46)
inloopspreekuren (inlopen)	11% (17)

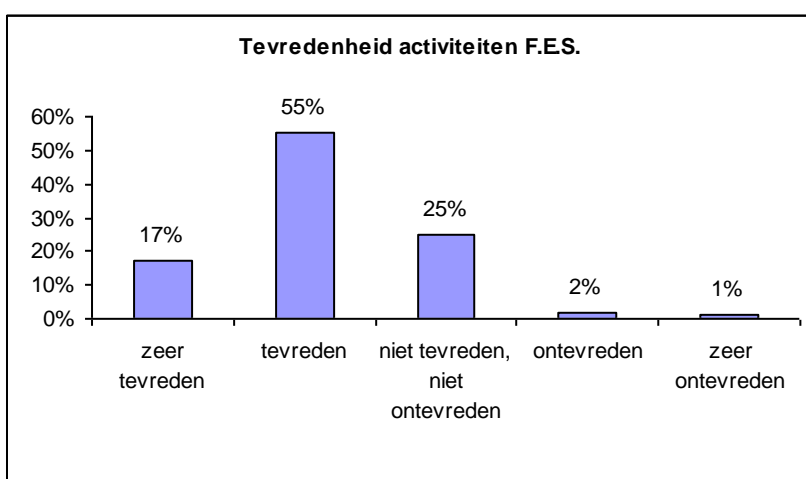

In het figuur staat het hoogste percentage bovenaan en het laagste percentage onderaan. Het grootste percentage (74%) van de respondenten heeft 'het bijwonen van lezingen' geantwoord als activiteit waaraan wordt deelgenomen.

67. In hoeverre bent u tevreden met de bovenstaande activiteiten waaraan u deelneemt?

Tevredenheid activiteiten F.E.S. (N=150)

zeer tevreden	17% (26)
tevreden	55% (82)
niet tevreden, niet ontevreden	25% (37)
ontevreden	2% (4)
zeer ontevreden	1% (1)

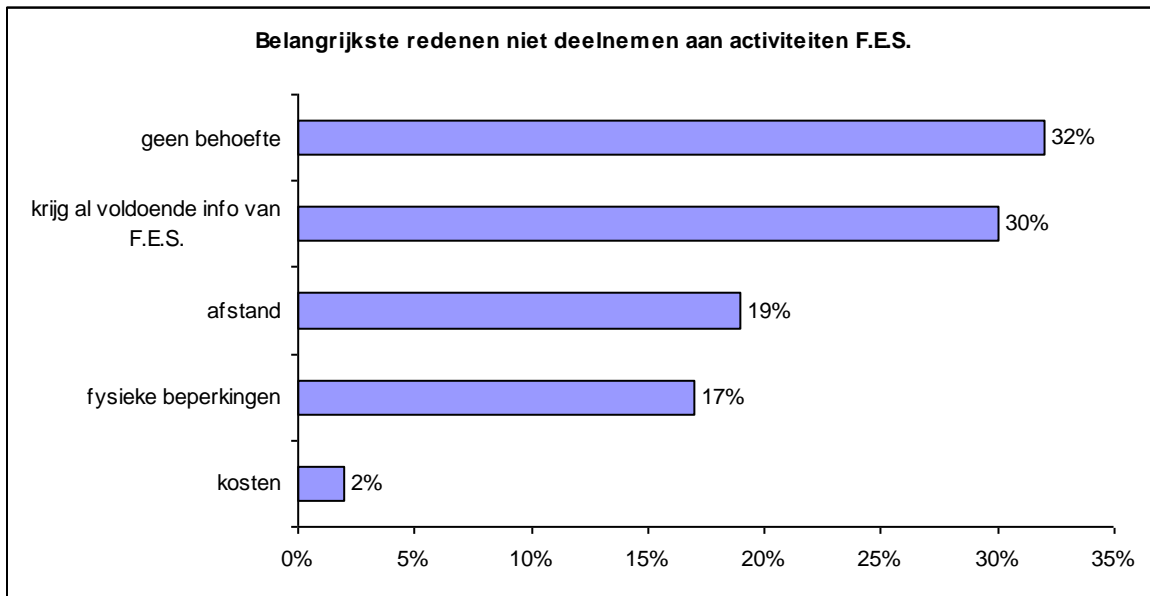

Van de mensen die deelnemen aan activiteiten is de meerderheid (72%) tevreden met de activiteiten waaraan ze deelnemen. Een klein percentage (3%) is ontevreden.

68. Wat is de belangrijkste reden dat u niet deelneemt aan één of meerdere activiteiten van F.E.S.? Één antwoord mogelijk.

Belangrijkste reden niet deelnemen activiteiten F.E.S. (N=369)

geen behoefte	32% (120)
afstand	19% (69)
kosten	2% (8)
fysieke beperkingen	17% (63)
krijg al voldoende info van F.E.S.	30% (109)

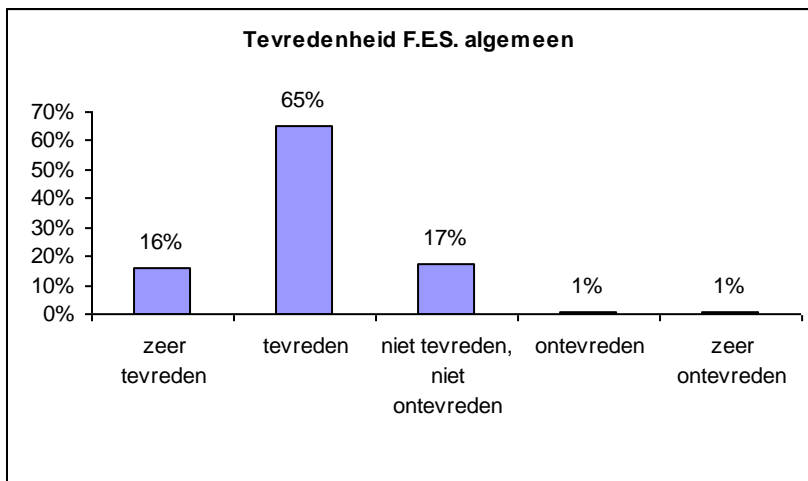

In het figuur staat het hoogste percentage bovenaan en het laagste percentage onderaan. Van de respondenten die bij vraag 65 hebben aangegeven niet deel te nemen aan activiteiten van F.E.S. geeft een percentage van 32% aan geen behoefte te hebben om deel te nemen. Dit wordt nauw gevolgd door een percentage (30%) dat aangeeft al voldoende informatie van F.E.S. te krijgen.

69. Hoe tevreden bent u in het algemeen over wat F.E.S. u biedt?

Tevredenheid F.E.S. algemeen (N=509)

zeer tevreden	16% (80)
tevreden	65% (332)
niet tevreden, niet ontevreden	17% (88)
ontevreden	1% (7)
zeer ontevreden	1% (2)

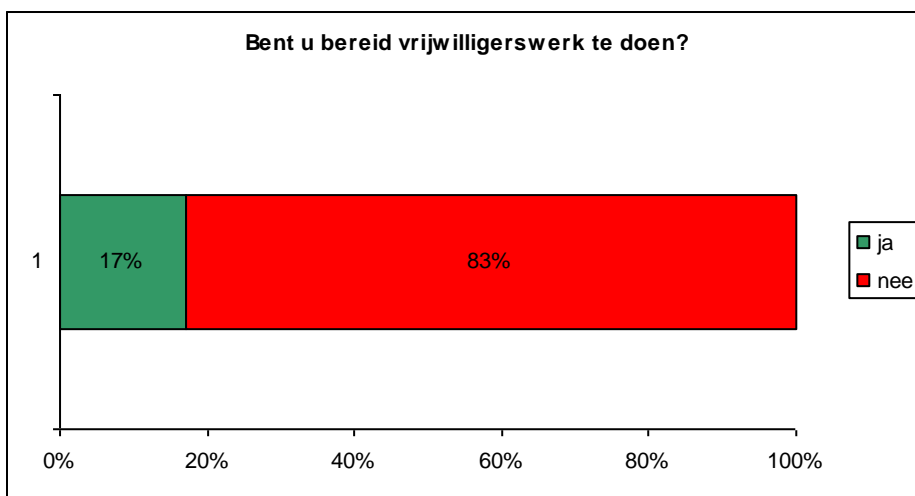

De meerderheid van de respondenten (81%) is over het algemeen tevreden over wat F.E.S. hen biedt.

70. Bent u bereid vrijwilligerswerk te doen?

Bereid vrijwilligerswerk (N=505)

ja	17% (84)
nee	83% (421)

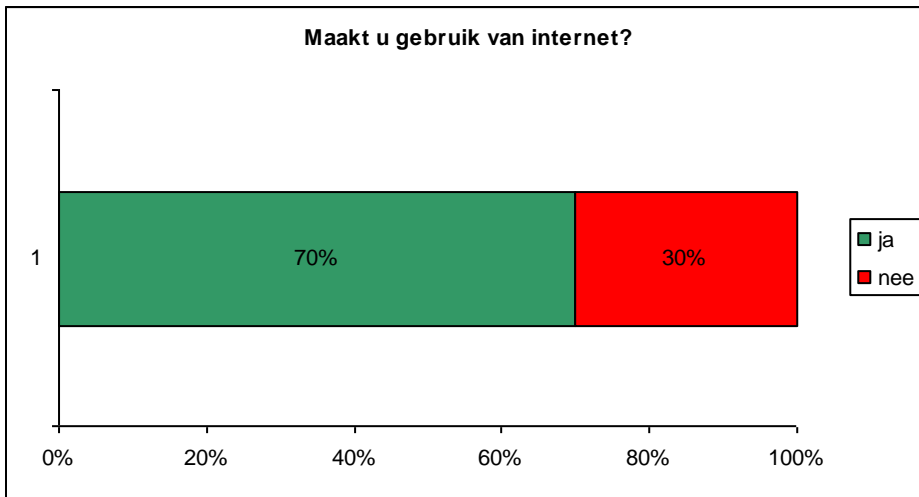

Een op de 6 patiënten (17%) is bereid vrijwilligerswerk te doen.

71. Maakt u gebruik van internet?

Gebruik internet (N=504)

ja	70% (352)
nee	30% (152)

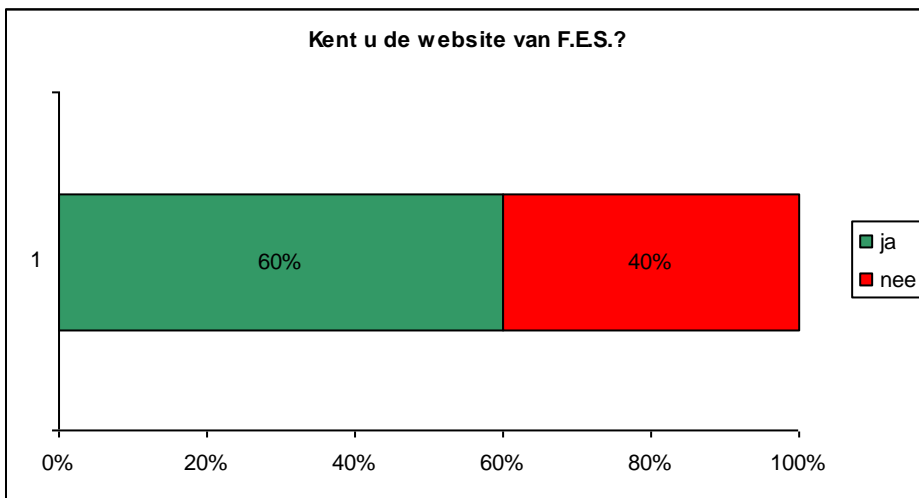

De meerderheid (70%) maakt gebruik van internet.

72. Kent u de website van F.E.S. (www.fesinfo.nl)?

Kent website F.E.S. (N=377)

ja	60% (228)
nee	40% (149)

Meer dan de helft van de respondenten (60%) kent de website van F.E.S.

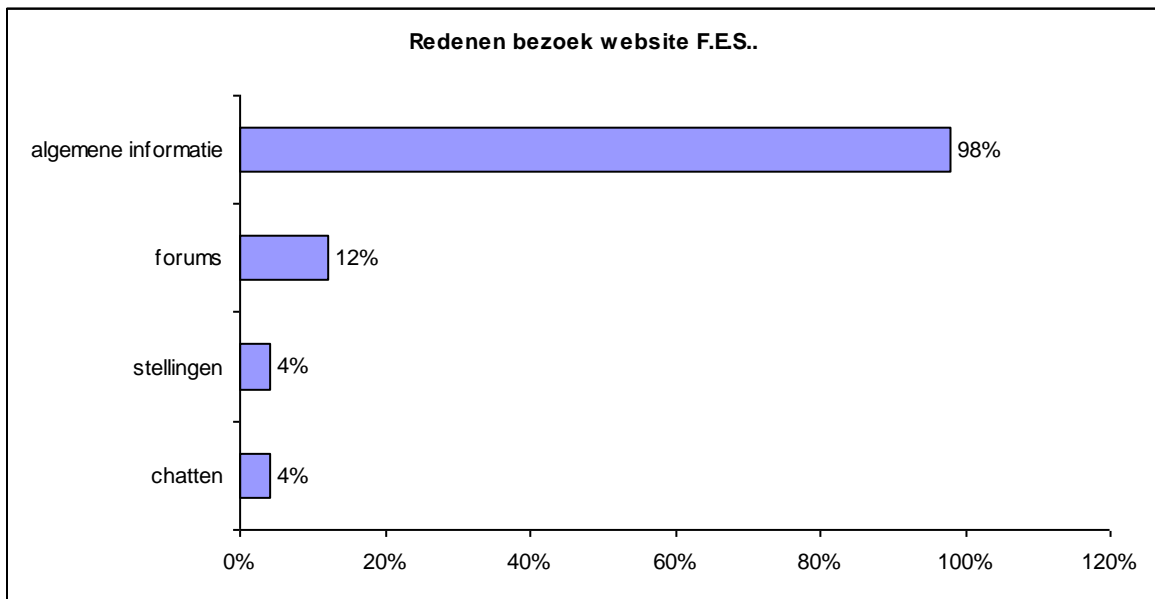

73. Waarvoor bezoekt u de website van F.E.S.?

Omdat hier meerdere antwoorden mogelijk waren zijn deze antwoorden samengevoegd. Deze vraag is alleen beantwoord door respondenten die aangaven de website van F.E.S. te kennen (zie vraag 72).

Reden bezoek website F.E.S. (N=226)

algemene informatie	98% (221)
forums	12% (27)
chatten	4% (9)
stellingen	4% (9)

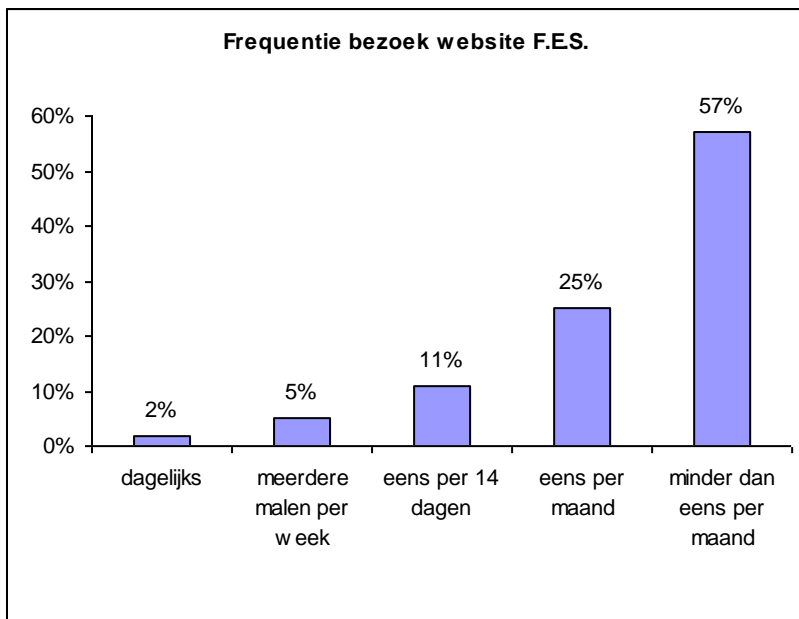

In het figuur staat het hoogste percentage bovenaan en het laagste percentage onderaan. Een grote meerderheid (98%) bezoekt de website van F.E.S. voor het verkrijgen van algemene informatie.

74. Hoe vaak bezoekt u de website van de F.E.S.?

Frequentie bezoek website FES (N=229)

dagelijks	2% (5)
meerdere malen per week	5% (10)
eens per 14 dagen	11% (25)
eens per maand	25% (58)
minder dan eens per maand	57% (131)

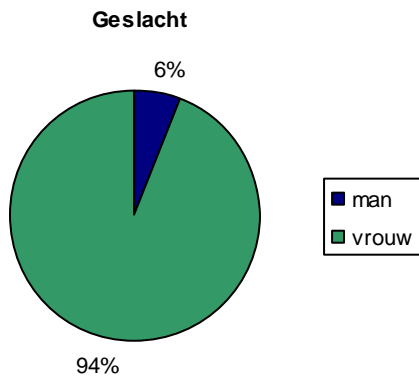
Iets meer dan de helft van de respondenten (57%) bezoekt de website van F.E.S. minder dan eens per maand. Ook bij deze vraag is N<514, aangezien deze vraag slechts beantwoord diende te worden voor mensen die de website van F.E.S. kennen (vraag 72).

Deel E. Demografische gegevens

75. Wat is uw geslacht?

Geslacht (N=511)

man	6% (29)
vrouw	94% (482)

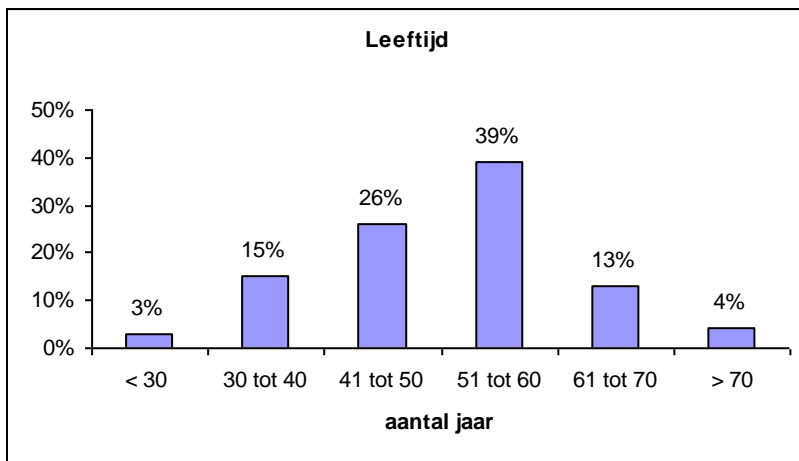

De overgrote meerderheid (94%) van de respondenten is van het vrouwelijk geslacht. Slecht 6% is van het mannelijke geslacht.

76. Wat is uw leeftijd?

Leeftijd (N=512)

jonger dan 30 jaar	3% (15)
30 tot 40 jaar	15% (74)
41 tot 50 jaar	26% (135)
51 tot 60 jaar	39% (202)
61 tot 70 jaar	13% (67)
ouder dan 70 jaar	4% (19)

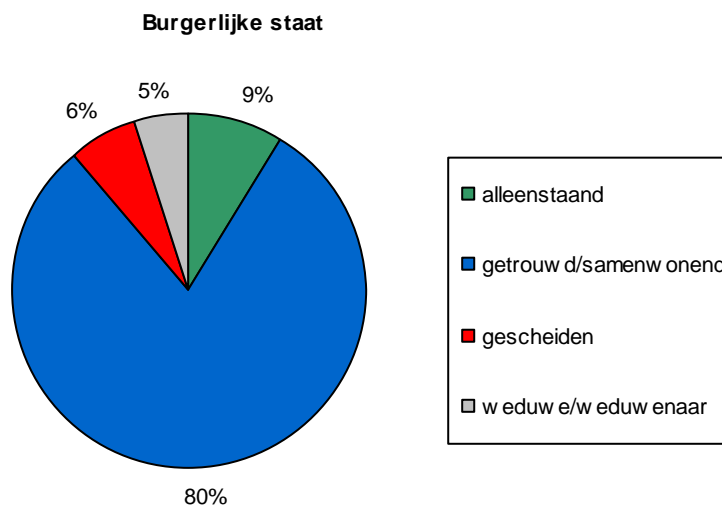

Het grootste percentage (39%) heeft een leeftijd tussen de 51 en 60 jaar. De gemiddelde leeftijd van de respondenten is ongeveer 51 jaar.

77. Wat is uw burgerlijke staat?

Burgerlijke status (N=512)

alleenstaand	9% (48)
getrouwd/samenwonend	80% (408)
gescheiden	6% (30)
weduwe/weduwnaar	5% (26)

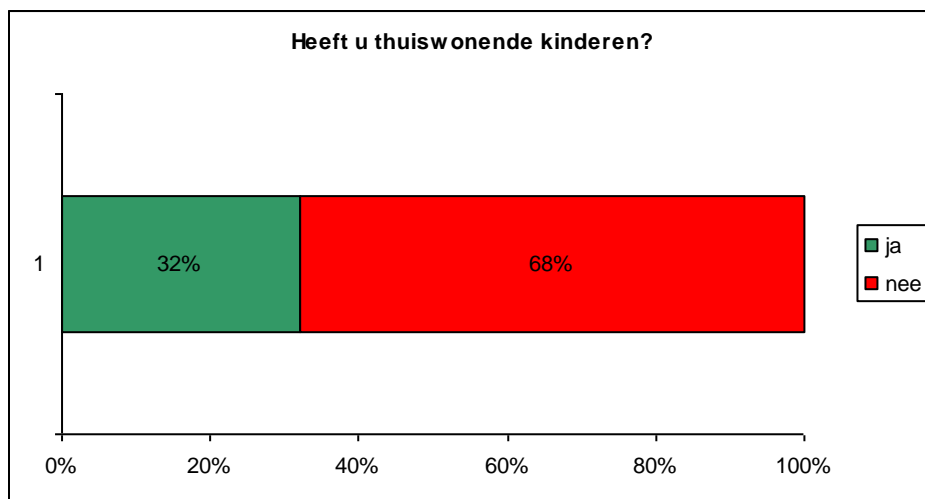

De overgrote meerderheid (80%) is getrouwd of woont samen. 9% is alleenstaand. 6% is gescheiden en nog een iets kleiner deel (5%) is weduwe of weduwnaar.

78. Heeft u thuiswonende kinderen?

Thuiswonende kinderen (N=509)

ja	32% (165)
nee	68% (344)

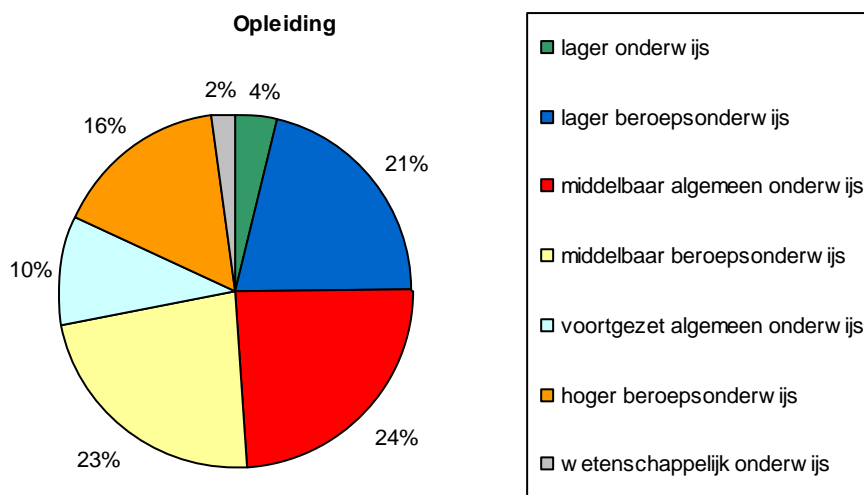

De meeste respondenten (68%) hebben geen thuiswonende kinderen. Het is onbekend of deze kinderen niet meer in hun ouderlijk huis wonen of dat de respondenten in zijn geheel geen thuiswonende kinderen hebben gehad.

79. Wat is uw hoogst afgeronde opleiding?

Hoogst afgeronde opleiding (N=505)

lager onderwijs	4% (18)
lager beroepsonderwijs	21% (107)
middelbaar algemeen onderwijs	24% (122)
middelbaar beroepsonderwijs	23% (117)
voortgezet algemeen onderwijs	10% (51)
hoger beroepsonderwijs	16% (81)
wetenschappelijk onderwijs	2% (9)

Middelbaar algemeen onderwijs is de opleiding die het meest voorkomt (24%), nauw gevolgd door middelbaar beroepsonderwijs (23%). Lager beroepsonderwijs is de categorie die hierop volgt (21%). Nog iets minder vaak (16%) hebben mensen hoger beroepsonderwijs gevolgd of voortgezet algemeen onderwijs (10%). Een klein deel van de respondenten heeft lager onderwijs als hoogst genoten opleiding (4%) of wetenschappelijk onderwijs (2%).

Referenties

- Kempen, G.I.J.M., Brillman, E.I., Heyink, J.W., & Ormel, J. (1995). Het meten van de algemene gezondheidstoestand met de MOS Short – Form General Health Survey (SF-20), een handleiding. Groningen: Noordelijk Centrum voor Gezondheidsvraagstukken.
- Geenen, R., van Middendorp, H., Tetteroo, L., & Burgmans, P. (2005). Onbegrip Vragenlijst Utrecht. Utrecht: Universiteit Utrecht, Faculteit Sociale Wetenschappen.